

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Szobotica, KEDD 1923. július 3.

176. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Lelbach-palota)

A nemzetiségi béke — a népek békéje

Hiába böngészem a beogradi lapokat, alig találok bennük a népszövetségi ligák üléseiről tudósítást. Avagy, ha igen, akkor az a legjobb esetben értelmetlenül csonka, a legtöbbször valótlan. Sőt ez a panasz, kisebb mértékben, ráillik a mi magyar sajtónkra is. Pedig a mi államunkat közvetlen közelről érintő kérdésekről tárgyalt és hozott határozatokat a népszövetségi liga.

A beogradi politikusok és újságírók még nem élték bele magukat az új államalakulatba. Észjárásuk még mindig a kis Szerbia körül forog. Ugy a bel-, mint a külügyi kérdéseket ebből a régi, szűk szemszögből nézik. Ez annak idején megfelelő lehetett és volt is, de most, amidőn az ország háromszor akkora lett és tekintélyes számú nemzetiségeket kebeleztet be, bizonyára hibás.

A beogradi urakat a pártkérdések uralják. Még az annyira mérges és fájó horvát kérdést is leginkább pártpolitikai szempontból kezelik.

A nemzetközi gondolkodás tulságos magas számoly még. Pedig az már rég beigazolódott, hogy pártközi gondolkodás nélkül senki sem lehet államférfi.

A népszövetségi ligák nagygyűlése a nemzetiségi kisebbségekre vonatkozó 14. mond tizenegy határozatot fogadott el. Micsoda messzevágó, nemzetközi ható erőt tulajdonítanak ennek a kérdésnek, ha széles látókörű államférfiak ennyi határozati javaslatot tartottak szükségesnek, hogy *talán* egy *arasznyival* megközelíthessék a célt.

Vajon nem serkenti-e gondolkodásra az utódállambeli politikusainkat, hogy hollandusok, svédok és japánok ily buzgalommal foglalkoznak kisebbségi kérdésekkel, noha ők a nemzetiségi kérdést saját testükön nem ismerik.

A kisebbségi kérdés az európai népek békéje érdekében ma legalább olyan fontos nemzetközi érdek, mint a szén, a valuta, vagy a közlekedés problémája.

A politikusnak, aki erre a címre némileg is igényt tart, tudni kell, hogy az *egyéni érdek összeütközése a kollektív érdekek kész veszedelem államjogi szempontból; míg az egyéni és kollektív érdekek összeolvadása az egyedüli, ami erőt ad a népeknek.* Az érzelme és az érdekek összesége, egyszóval: a hazafiság az, amely az erkölcsi erőt szüli. Az a nemzet, mely a haza kultuszát elvesztette, hamarosan elveszti mindent. Ennek szemléltetésére nincs szükség régi példákra. Ezek közismertek, de nem annyira ellenőrizhetők, mint az e pillanatban szemünk előtt lejá-

zódo világesemény, a Ruhrakció, amely klasszikus példája, hogy a kollektív érdek hatalmasabb és hasznosabb tényező, mint a franciák valamennyi ágyuja.

Minden nemzetnek, amely különféle vallásu, nyelvű és kulturájú egyedekből áll, létérdeke tehát az, hogy kifejllessze a polgárait a *kollektív érdeket*. Ennek többféle módja lehet, csak egy nem: az *elnyomás*.

Ott, ahol az egyéni érdek kielégülést nem talál; ahol állandó harcban van mások privilégizált érdekeivel, amely harc fölemészt minden energiát, ott az államot alkotó kollektív érzés, equale hazafiság nem jöhet létre. Ez pedig állandó veszedelem az ország belső békés fejlődésére. Ezekből a surlódásokból előállott kitörések ekként veszélyeztetik a nemzetek közötti viszonylatokat is. E pontnál kapcsolódik be a hollandusok, svédok és japánok meleg érdeklődése a nemzetiségi kérdések iránt, mert ezek az államférfiak értik az oksági összefüggéseket, nem mint a kontár sakkozó, aki csak épp az orra előtt történt

változáshoz méri a huzásait.

A kérdés megoldása, vagyis a vizályt szító jelenségek kiküszöbölése, amely utjában áll az államnak erkölcsi alapot és erőt nyújtó kollektív érzés kifejlődésének, igen egyszerűnek látszik, midőn mondjuk a szót: *teljes egyenjogúság!* Majdnem azt mondhatnók, Kolumbus második tojása.

És mégis milyen nehéz. Nincs hozzá mérhető súlyos problémája ma Európa békéjének. Ez az a szálla, amely izgatónak hat a nemzetek testében.

A diagnózis helyes, de a terapia kétség. Pedig azok, akik segíthetnének a bajon, gyakorlatilag képzett emberek. Minden utódállamnak voltak a monarchiában nemzetiségi rokonai és minden utód államnak ma is vannak fajrokonai más államok területén. Tehát nem kellene egyebet tenni, mint a saját imperiumokban megvalósítani azt, amit a másik imperium alatt élő fajrokon érdekében követelt és követel.

A sok ezeréves Konfucse tant: *Ne tedd másnak azt, amit nem kívánod hogy neked tegyen,* — a késő utódoknak is hasznos volna követni.

A kormány többsége: egyetlen szavazat

A Német Párt ellenzéki szereplésének következménye — Radics István új harcra készül — Még nem dönt el a passzivitás sorsa

A parlamenti élet csak a bizottságok működésében nyilvánul meg. Általában azonban teljesen szűnidei a hangulat. A bizottságok közül is csak a törvényhozó bizottság, valamint a jégkárosultak segélyezéséről szóló törvényt tárgyaló bizottság működik. *Pasics* miniszterelnök gyengélkedése miatt a kormány se ülészik. A miniszterelnök ugyan hétfőn már megjelent hivatalában, azonban a kormányt nem hívta egybe minisztertanácsra.

Míg azonban a nyílt színen ilyen látszólagos nyugalom van, addig a politika belső pontja meglehetősen zavaros. *A helyzet ugyanis súlyossá teszi a német képviselők magatartása a költségvetés parlamenti leszavazásánál és a dzsemjet elégedetlensége.* Ha ez a két csoport elszakad a kormánytól és az ellenzékhez csatlakozik, úgy a *legsúlyosabbá válik a kormány helyzete.* Ezen a két csoporton kívül ugyanis a *kormánynak mindössze 109 képviselője van, míg az ellenzéknek a németekkel és dzsemjettel együtt 108 szavazata.* Tekintettel arra, hogy a kormánypartot nem lehet mindenkor teljesen együtt tartani, *állandóan az a veszély fenyegeti a kormányt, hogy a parlamentben leszavazzák.* Jellemző, hogy a költségvetés

tárgyalásánál még maga az ellenzék sem ismerte föl ezt az előnyös helyzetet és a szavazásnál az ellenzék sok tagja nem volt jelen. *Egyedül a német pártnak szavazott le mind a nyolc képviselője a kormány ellen, a többi ellenzéki pártok képviselőinek azonban csak mintegy fele vett részt a szavazáson, míg abban az esetben, ha az egész ellenzék jelen lett volna, már a költségvetés tárgyalásánál leszavazhatták volna a kormányt és megakadályozhatták volna sok sérelmes rendelkezés érvénybe lépését, amelyeket így az ellenzék híjjával, sorra mind megszavaztak.*

A helyzet súlyosságára jellemző a *Pasics* miniszterelnökhöz közelálló „Tribuna” hétfő esti vezércikke, amely a föntiek értelmében állapítja meg a parlamenti erőviszonyokat és hozzáfűzi, hogy ha a kormány mégis keresztül akarja vinni programját, úgy újból (?) koncessziókat kell tennie a németeknek és a dzsemjettnek, holott az ilyen koncessziók az állam érdekeire volnának károsak. A vezércikk megállapítja még, hogy anémetek állandóan hangsúlyozták, hogy az állam konszolidálódását kívánják és elismeri azt, hogy ez a kívánságuk őszinte, mert a német megfontolt és ko-

moly nép.

Még kétséges a blokk álláspontja

A Német Pártnak s a kormánynak viszonyán kívül a föderalista blokk álláspontja érdeklő legjobban a politikai közvéleményt. A blokk elhatározása még most sem végleges abban a kérdésben, hogy elhagyják-e a parlamentet, vagy nem. A klerikális párt tizenhatodikán fog határozni ebben a kérdésben, amikor a párt képviselőtagjai mind Beogradban lesznek. A muzulmánok sem döntöttek ebben a nagyjelentőségű kérdésben. A *Novosti* értesülése szerint a párt hangulata nem kedvez a passzivitás gondolatának.

A *Novosti* zagrebi értesülése szerint *Radics* komolyabb akcióra készül a kormány ellen. Legelső lépése az lesz, hogy nyilvánosságra hozza azt a jegyzőkönyvet, melyben a radikális pártnak és a Radics-pártnak kiküldötték rögzítették le megállapodásaikat. A kormány ennek a jegyzőkönyvnek nyilvánosságra hozatalát mindegyideig megtagadta, bár a paktumot támadó demokrata párt az állandóan követelte.

Beogradi politikai körökben azonban azt hiszik, hogy a megváltozott politikai helyzetben a megállapodás tervezetének nyilvánossághozatala már nem lenne kényelmetlen a kormánynak.

A tisztviselőtörvény tárgyalása

Hétfőn délelőtt folytatta a törvényhozó bizottság a tisztviselőtörvény tárgyalását. A negyedik paragrafusnál élénk vita kezdődött. A bizottság ellenzéki tagjai tiltakoztak a szakasz ellen, mely a tisztviselők politizálásáról rendelkezik. Az ellenzéki tagok felfogása szerint e szakasz a *gondolatszabadságot korlátozná.* *Trifkovic* miniszter módosítást ajánlott, amit azonban a szakasz ellenzői kevésnek találtak.

Hétfőn délután ülést tartott a jégkárosultak segélyezéséről szóló törvényt előkészítő bizottság is, amely azonban nem ment bele a javaslat érdemleges tárgyalásába és azt elhalasztotta, tekintettel arra, hogy egy ehhez hasonló újabb javaslatot is beterjesztettek a parlament elé és ezzel párhuzamosan akarják a javaslatot letárgyalni. A tárgyalás elhalasztása különösen a földművespárt tagjai közt keltett nagy elégedetlenséget.

A bolgár kérdéssel tárgyalnak a sinajai konferencián

Beogradból jelenti tudósítónk: A kisantantnak Sinajában július 20-án megtartandó konferenciáján a *Novosti* szerint elsősorban a bolgár-kérdést fogják megtárgyalni. A bolgár kérdésen kívül a népszövetségi választások ügyében is dönteni fog a konferencia,

Alusznak a városi ügyek

A „nyári szünet“ igazi oka

A suboticei városi közigazgatásban a legutóbbi szürke napirendű, jelentéktelen közgyűléssel beült a nyári szünet. A nyári hónapok alatt nem is hívják össze a kiszélesített tanácsot s nincs is olyan fontosabb városi ügy, amiben hamarosan dönteni kellene.

Nagyon sok fontos és még megoldásra váró probléma foglalkoztatja pedig a városi tanácsot. Ezeknek a megoldása azonban azért késik, mert a városi tanács meg akarja várni, amíg a radikálispart ama részének, amely legutóbb a városi tanács gazdálkodása ellen akciót indított, lehiggad a hangulata. A radikálispart vezetői közül ugyanis többen még ma is azt a véleményt vallják, hogy a városi tanács pénzügyi gazdálkodásának ellenőrzésére feltétlenül meg kell alakítani egy szakértőkből álló ellenőrző bizottságot, amely esetenként felülvizsgálja a város számadásait és szakszerű tanácsokat adna a város vezetőségének. **A városi tanács viszont mereven elzárkózik ilyen ellenőrző bizottság jogosultságának az elismerése elől.**

Addig, míg ez a kényes kérdés nem nyer kedvező elintéztést, a városi tanács nem tartja megfelelőnek az időt arra, hogy fontosabb javaslatokkal lépjen a közgyűlés elé. A mai ellentétek miatt a városi tanács tart attól, hogy a kiszélesített tanács egy része addig nem volna hajlandó támogatni a tanács javaslatait, míg a pénzügyi ellenőrzés kérdése megoldást nem nyer. Ez a körülmény ezért erősen hozzájárul ahhoz, hogy a városi tanács a nyári hónapok leple alatt elhalassza mindazokban a fontos kérdésekben is a döntést, amelyeknek a közgyűlésen való tárgyalása aktuális volna.

Ezek között szerepel elsősorban a város agrárcélokra zár alá vett földjeinek feloldása, amelyre névze az agrárminiszter ugyan tett már ígéretet a városnak, amit azonban csak akkor kérhet a tanács a miniszté-

riumtól, ha a közgyűlés ehhez hozzájárul. Másik sürgősebb kérdés az iskolai pótdió kivételére vonatkozó javaslat lenne, amelyet a közgyűlés elé kellene minél előbb terjeszteni. Vannak még ezeken kívül más fontosabb, döntésre váró ügyek is, azonban mindezeket a tanácsai javaslatokat majd csak az őszi közgyűlés elé terjeszti a tanács.

Addig tovább folynak a tárgyalá-

sok a radikálispart elégedetlen tagjaival és remélik, hogy ezek hamarosan kedvező eredménnyel fognak is végződni, mert a radikálispart vezetősége tisztában van azzal, hogy a tanács pénzügyi gazdálkodásának olyan formában való ellenőrzése, mint ahogy azt egyesek akarják, maga után vonná a tanács lemondását. Ezt pedig a radikálisparton belül senki sem akarja.

Orth János a mayerlingi tragédiában

Rudolf trónörökös titokzatos szerepe egy politikai összeesküvésben

A mayerlingi tragédia aktái Rudolf trónörökös szereimi regényén kívül egy titokzatos politikai ügyről is megemlékeznek, amelybe Rudolf trónörökösnek fontos szerepe volt és amelynek időelőtti nyilvánosságára jutása állítólag ugyancsak erősen hozzájárult ahhoz az elhatározásához, hogy öngyilkossá legyen.

A tragédia ome részletéről is *Larisch* grófnő emlékirata számolnak be a legérdekesebben. Rudolf halála után — írja *Larisch* grófnő — hasztalan kért Erzsébet királynőnél kihallgatást, hogy szerepét tisztázza, nagyúrnje annyira haragudott rá, hogy nem volt hajlandó fogadni. Ehelyett azonban megjelent nála gróf *Andrássy* Gyula, a királynő bizalmasa és azt a kérdést intézte hozzá, hogy Rudolf nem beszélt-e előtte politikáról, mert — mondotta *Andrássy* — a trónörökös halála nem csupán szerelmi tragédia. *Larisch* grófnő azonban erre a kérdésre megtagadott minden választ.

Néhány nappal azután a mayerlingi tragédia után *Larisch* grófnő egy délután a következő levelet kapta:

»Ha nem bánta még meg a halottnak tett ígéretét, az ön által ismert tárgyat hozza el ma este fél tízenegykor a Heudés Schwarzenberg-ucca között fekvő sétátra. Hallgasson az ő emlékéért. R. I. U. O.»

A levél arra a vaskazettára vonatkozott, amit Rudolf trónörökös *Larisch* grófnőnek adott át megőrzés végett, azaz a meghagyással, hogy azt csak annak adhatja át, aki a feljegyzett beükre hivatkozik. Bár *Larisch* grófnő félt, mégis eleget akart tenni megbízatásá-

nak és titokzatos találkozását a következőképpen írja le:

»Már későre járt, mikor magamra öltöttem Jenny köpenyegér és prémes sikkamra sűrű fátyolt hurkoltam. A titokzatos dobozt köpenyem alá rejtettem; minden bátorságom össze kellett szednem, mert rendkívül ideges és izgatott voltam.

Az éj hideg volt és ködös, de ennek örvendtem, mert így kevésbé voltam kitéve a felismerés veszélyének. A kocsisnak azt mondtam, hajtson a Schwarzenberg-tér 5. szám alá, később vártam reám a Ring sarkán lévő drogéria előtt. Remegő térdrel szálltam ki, az értékes dobozt mellemhez szoritva. Átmentem a hídon, jobbra a kis sétátra, hol Rudolf megbízottjával kellett találkoznom.

Barátságatlan hely volt, ezen a szomorú estén teljesen elhagyatva. Hirtelen rövid, határozott lépteket hallottam, egy férfit láttam felém közeledni. Steyer köpenyegét viselt és nemezkalapot.

Az idegen szemügyre vett, majd könnyedén megemelte a kalapját.

— *Larisch* grófnő? — kérdezte hal-

kan. — Mit kíván? — dadogtam, még miudig menekülni igyekezve.

A férfi egy lépést tett felém és suttogta: »Rudolf.«

Azonnal megálltam.

— Megkapta leveleimet? — kérdezte az idegen.

— Igen, kaptam egy levelet, de ez nem minden.

— Oh... értem! R. I. U. O.

Azonnal elővettem a kazettát és oda-

vettem át.

— Köszönöm, hogy eljött, — folytatta. — Helyesen cselekedett, hogy utolsó kívánságát teljesítette.

— De vetettem közbe — mi egyéb tenni valóm lett volna. Megígértem, hogy a ládikót át fogom annak adni, aki jogosan követeli.

— Beszélt valaha erről a ládikáról?

— Soha, senkivel.

Az idegen szavaimra nagyon megkönnyebbültnek látszott.

— Ő beszélt önnek a titokról?

— Nemi, semmit sem tudok felőle.

— Jobb is ez így, különben még élete foroghatna kockán.

— Kérem — kérem, vegye át a ládikát, — szakítottam félbe. Most már félek tőle.

A férfi kinyújtotta kezét a köpeny alól és átvette tőlem a kazettát.

Hálásan tekintettem reá.

— A grófnének sejtelve sincs, hogy ki vagyok? — kérdezte.

— Nincs.

Levette kalapját és szemembe nézett, meglepetve huzódottam vissza.

— Császári fenség! — kiáltottam.

Az idegen toscanai János főherceg (Orth János) volt.

A főherceggel csak nagyritkán találkoztam a farsangban, de azonnal felismertem szokatlanul szép szeméit és érdekes arcát. Emlékeztem a szoros barátságra, amely közte és a trónörökös között fennállt. Azt is hallottam, hogy a főherceg a császárral rossz viszonyban van és hogy Ausztriát valószínűleg végkép el fogja hagyni.

— Ne féljen — nevetett a főherceg szomorúan és cinikusan — nem vagyok veszedelmes.

Aztán megkérdezte, mióta van a ládika nálam.

— Körülbelül két hét óta — válaszoltam.

— Nem kísérelte meg a tragédia után felnyitni?

— Nem, teljesen érintetlen.

— Már attól féltem, kísértésbe jön a császárnének átszolgáltatni. Csak ma reggel tudtam meg hollétét.

Elbeszéltem mindent *Andrássy* látogatásáról.

— Ugy, a hatalmas csatát küldte önhez? — Kacagott, majd komolyan hozzátette: — Saját érdekében jobban tette volna, ha a ládikát átadja. Mert

Séta a gyepen

A különvonal nyílt pályán állt meg a műtrágyagyár mellett, itt van a löversenyter, amit turinyelven a gyepnek szokás nevezni. A gyepig jó darabot gyalogolni kell gödrös és abszolúte nem műtrágyával dekorált mezőn. Ahogy a vonat megállt, mindenki leugrált a köves töltésre és szaladni kezdett, hogy el ne késsen, izzadva rohantak az emberek a színes nyári bluzoktól virító tribün felé, elsőnek akart mindenki bejönni. Akik elvették a célt és nem a főbejárat irányában galoppoztak, azokat a kordont tartó katonaság diszkvalifikálva, illetőleg figyelmesen nekiszorította a kasszának, ahol jogukban állott megváltani a belépőjegyet. Rossz kabala lehet a jegyváltás, mert többen szemmel láthatóan huzódzkodtak tőle. A belépőkártya feljogosította a tulajdonosát arra, hogy megjelenjen az elkerített helyen, a szardínia-szagu tribünök árnyékában. A tribün, különösen a középső nagy páholy intenzív szardínia-szagot árasztott, hamar rájöttem, hogy miért: mert fűszerüzletekben megmaradt ládikából ácsolták össze.

Meglepetően kevés nézőt találtam kint a pályán, a kivételesen szép nyári időben több látogatóra lehetett volna számítani. A hölgyek domináltak, de a szem hiába kereste a löversenyeken szokásos elegáns toaletteket, ilyesminek nyoma sem volt. Semmi divatszertű mosóruhák minden vonalon, ide a női nézők is azért jöttek ki, hogy lássanak valamit, nem hogy őket lássák. Nagyon helyesen. Alagon mindamelllett direkt snassznak neveznék az ilyen hölgykioszorut. A férfilátogatók aránylag jobban festettek, noha a többség egyszerű szürke utcai ruhában jelent meg: a sok uniformis erősen javított a képen. Nem hallgathatom el, hogy láttam egy urat fehér kesztyűben és pepitanadrágban szaladgálni fel-alá, törülmetszett istálló-

tulajdonosnak nézett ki, annál inkább, combját viharágyu nagvságu bőr-látcsókó verdeste, ami szíjjon lógott le válláról. Ilyen gukker-drednaughttal felszerelten több löszakértó vonult fel, mind büszkén tologatták a sárga és fekete táskákat a hátukról a hasukra és hasukról a hátukra, éppen csak a teleszkópot nem vették soha elő belőle. Az a gyanum, hogy az impozáns bőrtáskákban nem is volt látszó, legfeljebb dohányt és cigarettapapírt hordoztak benne az urak. A közönség körében lassanként sikerült felfedeznem az összes helybeli notabilitásokat, általában inkább aiféle nagy társasági összejövetelek látszott ez az egész suboticei löverseny, mint turinak, teljesen hiányzott minden ilyen jellege. A közönség nem fogadni jött ki, az ismert versenyalakok, a »sportszmenek«, a lótdűsók csaknem teljesen hiányoztak. Az első futamig nem is hallottam senkit löversenyről beszélni. Pletykáltak és üzletekről tárgyaltak a nézők, elvették akadt valaki, aki programot tartott a kezében. Jellemző, hogy az első futam ugy kezdődött meg, hogy senki észre nem vette. A lovak már rég futottak, amikor a zsűri páholyában megkondult a startot jelző harang: erre figyelt csak fel a közönség. »Nemsokára megkezdik«, — jegyezte meg egy fehér burkalapos kisasszony mellettem. Amire kimondta, már el is dőlt a verseny, a kettes számú paripa néhány kilométeres orhoszal begyalogolt elsőnek. Akik némi fögékonyaságot mégis tanusítottak a lösport iránt, azok most kezdtek el izgulni, hogy ki nyerhette a versenyt?

»A *Vica* nagyon jól jött, biztos első lett!« — dicsérte meg egy csizmás bátyámuram az egyik lovat, amelyről erre nyomban kiderült, hogy már a verseny elején felbukott. A közfigyelem — mikor szájról-szájra járt a baleset híre — a *Vica* zsekója felé fordult, akiért hordágyon rohantak a mentők a pályára.

Mindenki sajnálta a szegény zsekót, hogy szerencsétlenül járt, egy többmétermázsás hölgy azonban egyre azon siránkozott ugyanakkor, hogy a *Micko* lova elvesztette sapkáját. Senki se értette, mit akar az elveszett sapkától. Közben szerencsére feltápáskodott a lezuhant zsekó és sántikáló futással megindult a zsűri páholya felé, kezében hozta kollégája sapkáját, amit utközben megtalált a földön. »Na, csakhogy megvan a sapka, — konstataulta boldogan a kövér asszonyosság. Arca ragyogott az örömtől.

Lementem a totalizátorhoz megnézni, hogy mit fizetett az első. »Nyolcvanszoros pénzt«, — jelentette ki határozottan — egy izgatott öregur. — A másik ki egyezett volna tizenhatszorosba. Kiderült, hogy senki sem tudja, mennyi az osztalék. A kasszákban önkéntesek ültek, számoltak, fizettek és tépték a tiketteket, még ők sem voltak teljesen tisztában az oddsokkal, pedig a bankhivataltokokat válogatták ki közülök a délelőtti sorakozó alkalmával, mint egyikük elárulta. Eleinte sajnáltam ezeket a fiukat, hogy nem flangálhatnak a többi önkéntessel meg tisztel a nézők között és a céliról páholy előtt a gyepen, később azonban rájöttem arra, hogy egész jól érzik magukat a tribün alatti ketrecekben. Sainos, a hölgyek fent a tribünön hamar észrevették, hogy a totalizátor közönsége miért szenved nyakszirtmeregvedésben és sietve megfigazították erre szoknyaikat, eltűntek a karsu bokák, vádlik és a kapcsolt részek. A totalizátorhoz vezényelt önkéntesek ettől kezdve kifogástalanul tudták a leckét, hogy melyik ló mit fizet sigrere és platz-ra. A totalizátornek egyébként kevés volt a dolga, igen mérsékelt számban jelentkeztek a fogadók: akik játszottak, azok is inkább csak a mulatság kedvéért tettek tiz-husz dinárt valamelyik telivérre, aszerint, hogy melyiket találták szimpatikusabbnak, a pró-

bagaloppnál. Ötven dinárnál nagyobb tétet nem láttam, a polgármester tiz dinárt tett a negyedik futamban a hatosra. A »papirformáról«, a lovak származásáról, képességeiről sehol vitát nem lehetett hallani; tipp-et is csak attól a hosszú, sovány úgynöktől kaptam, aki az étteremben a szemben levő asztalnál szokott ülni. Rámutatott egy borotvált, amerikaias ábrázatu urra, aki nagy érdeklődéssel vette szemügyre a gazdák felvezetett lovait: »ennek az urnak a lova nyeri a következő futamot, okvetlenül tegye meg, mondom magának, az én felelősségemre játssza meg a Lelbach-lovat.« Rögön rohantam a kasszához, ahol kiderült, hogy három ló indul a következő futamban, mindhárom a Lelbach-istálló belfagya. Ha van biztos tipp, ez tényleg az volt, majd megköszönöm az illetőnek.

A tribün jobbszárnya alatt mázsálta néhány önkéntes a zsekókat a következő handicap-re, ezt sokan néztek és végre láttam komoly, izgatott játékosokat is, vastag parasztagdákat, akik azonban egymás közt látszottak, nem a totalizátornál. Kétten mutyiztak, de veszthettek előzőleg, mert a fiatalabb, lógósbajszu szikkadt gazda nekikese- redve korholta társát: »Igaze, mondtam, hogy a kesely jobb attul a pejlőtul? Hej, ha hallgattál volna rám, tessvirl!« A másik peches áldott nyugalommal és egykedvű optimizmussal gombolgatta ki-be mándliját. Látszott rajta, hogy ez egy bohém, aki nem néz pár dinárra.

Aki megunt a tribünön, levonult a büfihe forralt sört inni. Az üvegeket jégből szedték elő, de a jég egész biztosan csak papírmásból volt kasirozva, különben elolvadt volna a hőségben. Vagy ha nem is olvadt volna el, de legálabb lehűtötte volna kissé az árpalét. Erről azonban szó sem volt. Komolyabb attrakciónak bizonyult a Li-Li-Hip! He- tek óta hirdetik falragaszok városzerte

biztosíthatom, hogy a Burgban ahelyett, hogy elítélték volna, hercegnői rangra emélték. De így jobb. Szegény Rudolfon már ugye se segíthetett, nekem legalább megmentette az életemet.

Sirni kezdtem. Minden olyan rejtélyes volt és titokzatos. A főherceg megfogta a kezemet.

— Ne sajnálja Rudolfot. *Ha a császár kezébe jutottak volna ezek az iratok, sokkal rosszabb sors várt volna rá. A trónörökös öngyilkos lett, de ha a császár mindent megtud, mint felségsértőt haditörvényszék elé kellett volna állítania.*

— Istenem, mit követhetett el? Talán a magyar trónról ábrándozott?

A főherceg igenően bölintott. Nekem pedig hirtelen eszembe jutottak Sissi néniék rég hallottai szavai, amikkel Rudolf szabadkőművességére célozott. (?)

— Gondolja, hogy Rudolf terve nem sikerült? — kérdeztem — és erről Mayerlingben kapta meg az értesítést?.. Félt valamitől?...

— Talán — felelte kitérőleg. — Elképzelheti, hogy ideges és izgató szerektől és pálinkától aláesett egészségi emberre milyen aggodalmat jelenthetett a felfedezés. Már a félelem is öngyilkosságra kergethette. Elég sajnós, hogy gyenge volt. Nekem adott szavát megszegte, pedig én bízam benne! Azonban nem állhatunk már tovább itt. Bécs hemzseg a titkos rendőröktől és azok kémeitől. Isten áldja meg Marie grófnét! *Talán sohasem látjuk egymást, de soha se fogom elfelejteni, amit érettem tett.* Nagyon felindult voltam.

— Császárj fenséged elhagyja Ausztriát? — kérdeztem. Nevetett.

— Igen. *El fogok tűnni az élek sorából, anélkül, hogy meghaltam volna, mert belefáradtam ennek az életnek semmiségébe, gondolom, új pályára térek. De most Isten velem, ne feledjen el! Kezet csókolt és elment.*

János főherceg után bámultam, mint halad tova és tűnik el a ködben. Amikor később olvastam, hogy a tengerbe fullt, eszembe jutott az az este, amikor istenhözadót mondott nekem. Vajjon eltűnt-e csakugyan, anélkül, hogy halott lett volna? Azt hiszem, igen és azt gondolom, hogy a főherceg, dacára, hogy minden ellene szól, *ujra feltámad, ha ideje elérkezik.*

ezt a három rejtélyes szótagot, mindig azt hittem, hogy valami kínai tárgy mozdítható reklámozni be előre ilyen alaposan. Hát nem, tévedtem, a Li-Li-Fip cukorka, mégpedig savanyu cukorka. Nem rossz, de a reklámja sokkal jobb volt, mint maga a cukor-kréáció.

Amikor már nem volt érdemes a tribün alatt időzni, megnéztem a futamokat is. Ropant érdekesek voltak. Az egyiket a Lellbach-istálló lova nyerte. Lellbach-ló nyerte a másikat is. Nyerte a harmadikat Lellbach. Az volt a jó az egészben, hogy legalább változatosak voltak az eredmények. Néha a második és harmadik helyet is Lellbach-ménekek biztosították maguknak, míg olykor csak a második helyre tudták bejutni. Ilyenkor azonban csak két ló indult. A totalizátor nem fizetett éppen szenzációs kvótákat a tétekre. Aki tíz dinárból visszakapott kilencet, az örülhetett, hogy aránylag olcsón sikerült eltalálnia a nyertest. A mozi drágább, pedig az hozzá sem fogható mulatság ehhez képest.

Egyetlen kivétel az utolsó futam, a tisztai akadályverseny volt, itt nem indult Lellbach-ló és nyílt esélyekkel vehették fel a küzdelmet a versenyzők. Váner tüzérmegye Finnyás nevű lova került rögtön az élre, már az első körben elhúzott társaitól és a célegyenesben háromszáz méterrel vezetett. Egy Puch-autó nem tudta behozni. A szimpatikus ló ekkor meggondolta a dolgot és szerényen megállt a cél előtt, hiába nógatták, sarkantyúzták, ostromozták nem mozdult. Meggondolta a dolgot és nem reflektált a babérra, tudta, hogy az erkölcsi győzelem így is az övé. Egy fiatal főhadnagy hozta be így elsőnek a lovat, amikor kihírdették, hogy a totalizátor tízezer tizenkettőt fizet győzelemre, az öreg, ravasz Finnyás félrefordult és úgy röhögött. Majd ő blamája magát ilyen osztalékkal... Ez már csak kevésbé finnyás telivéreknak való.

(d. t.)

Anglia kész egyedül tárgyalni Németországgal

Baldwin megfenyegeti Franciaországot jóvátételi politikája miatt

A német jóvátételi probléma mind mélyebbé teszi azt a szakadékot, amely Anglia és Franciaország között van. Az angol kormány megelégtelt már a várakozást és sürgős választ követel. Franciaországtól legutóbbi kérdőívére, amelyet a jóvátételi ügyében intézett a francia kormányhoz és amelyre eddig a belga kormányválság miatt késett a válasz. Baldwin miniszterelnök azonban úgy látszik megelégtelt a várakozást és most olyan lépésre készül, melynek döntő hatása lehet a szövetségesek viszonyára.

Mint ugyanis Londonból jelentik, az »Observer« értesülése szerint az angol kormánynak megmásíthatatlan elhatározása, hogy *írásbeli választ követel Franciaországtól legutóbbi kérdőívére.* Ellenkező esetben az angol kormány a nyilvánosság előtt leszögezi álláspontját és rámutat arra, hogy a francia jóvátételi politika hová ragadja magát Európát.

Anglia minden körülmények között megakadályozza Németország összeomlását

A párisi angol nagykövet kijelen-

tette Poincaré miniszterelnök előtt, hogy *sükség esetén egyedül válszol, sőt ha kell, úgy*

az angol kormány maga tárgyal Németországgal és új alapokra helyezi politikáját

Lehetséges az is, hogy a gazdasági káosz megakadályozását kívánó semleges kormányok konferenciára ülnek össze Anglia, Olaszország és Belgium bevonásával és a jóvátételi kérdésben Franciaország nélkül határoznak. Baldwin miniszterelnök végleg elhatározta, hogy a jóvátételi kérdésben a cselekvés terére lép, mert az a felfogása, hogy Anglia szenvedni a legtöbbet a Ruhr-megszállás következtében.

A »Daily Mail« értesülése szerint abban az esetben, ha Franciaország ne veszi revízió alá jóvátételi álláspontját, úgy Anglia és az Unió Franciaországot háborus adósságainak megfizetésére kényszeríti.

Az angol konzervatív pártnak egyrésze, amely az angol ipart képviseli, érintkezésbe lépett Németországgal és ehhez az akcióhoz néhány francia nagyiparost is sikerült megnyerni.

Szófia ünnepelve fogadta a kiszabadult háborus minisztereket

Az új bolgár kormány hivatalbalelépése első napján *szabadlábra helyezte a Sztambulijiszky-kormány által börtönbe vetett háborus minisztereket: Malinovot és Danevet.* A két miniszter — mint Szófiából jelentik — *vasárnap érkeztek meg a volt bolgár fővárosba.*

Az érkező volt minisztereket a szófiai állomáson nagy tömeg várta, amely mikor a vonat befutott hatalmas ovációval fogadta a kiszabadult politikusokat. A fogadtatásukon, amelyen résztvettek a szófiai isko-

lák és társadalmi egyesületek, a kormány is képviseltette magát. Az összegyűlt tömegnek Malinov beszédet mondott, amelyben élesen támadta a Sztambulijiszky-kormány működését, amely el akarta nyomni Bulgária nemzeti erőit. Beszéde végén kijelentette, hogy Bulgáriának jó viszonyban kell élni szomszédaival és a nagyhatalmakkal, akik ha látják a kormány őszinte békeszeretét és lojalitását, biztosan hozzásegítik Bulgáriát ahhoz, hogy nemzeti aspirációi kielégüljenek.

Nacionalista-egyesületek egymás ellen

Harc az Orjuna-Srnao-Hanao közt — A kormány rendet akar teremteni

Az Orjuna cégére alatt hosszú időn át bántatlanul lehetett cégtáblákat és ablakokat betörni, békés polgárok életét és vagyonát veszélyeztetni. Azoknak az inzultusoknak, amelyeket szerte az országban elkövettek, tetteseit egyetlen esetben sem büntették meg, a hatóságoknak csodálatos véletlen folytán soha, sehol sem sikerült kinyomozni, hogy kik voltak a rombolók és verekedők, noha ezek a legtöbb esetben nem igen titkolódtak. Most azonban, hogy új nacionalista szervezetek vették át az Orjuna harci eszközeit s ezeket sokszor az orjunisták ellen fordítják, olyan helyzet állt elő egyes városokban, hogy a hatóságoknak komolyan kell törődniük ezekkel a szervezetekkel, hacsak azt nem akarják, hogy a verekedések, lövöldözések állandóvá ne váljanak. Különösen súlyosak az állapotok Novisadon, ahol eddig az Orjuna nevében szabadon verték le a cégtáblákat, végeztek kiutasításokat, s fenyegettek meg mit sem vétő állampolgárokat és idegeneket.

Az Orjuna és az ujonan alakult Srnao tagjai közt napirenden lévő összeütközések ügyében Szlepcsevics kerületi főispán és Valicsák András főkapitány szombaton Beogradban voltak, ahol Vuicsics belügyminiszternek referáltak a nacionalista front hadihelyzetéről. A belügyminiszter az információkat tudomásul vette, állítólag utasítást is adott a követendő eljárásról, hogy azonban mi a belügyminiszter utasítása, ez nem került nyilvánosság-

ra. A novisadi polgárság közt is mozgalom indult meg, hogy a polgárháborúhoz hasonló állapotokat szanalják. Az Orjunát és a Srnaot ki akarják békíteni, az ellentéteket megszüntetni.

Vasárnap délelőtt a novisadi főispán, a polgármester és a főkapitány folytattak tanácskozást az Orjuna és a Srnao ügyében. A főispánai megjelent az Orjuna két vezetője is, Kovacevics Ljubomir és Jevgyevity Dobroszláv, akikkel közölte a főispán, hogy a legutóbbi atrocitások ügyében már megszüntetett nyomozásokat újra megindítják s előveszik azokat az aktákat is, amelyek a régebbi feljelentésekről szólnak. Banjanin s Gyorgjevics volt főkapitányok idején elkövetett atrocitások tetteseit is igyekeznek kideríteni s ellenük vagy a rendőrség jár el saját hatáskörében, vagy átadja őket az ügyészségnek.

A készülő intézkedések az Orjuna akcióit és harcokésztségét nem befolyásolják. Vasárnap délelőtti nagyobb orjunista csoport ment ki Srmski-Karlocira, ahol a Srnao tartott alakuló gyűlést. A gyűlésen azonban nemcsak erős csendőri készenlét, hanem a községből mintegy háromezer érdeklődő volt jelen s így összeütközésre nem került a sor. Összeütközések és zavaró incidensek nélkül tartotta meg vasárnap délután Petrovaradinban a Hanao, a horvát nacionalisták egyesülete is alakuló gyűlést, bár egy orjunista-készültség Novisadról Péterváradra is átrándult. A gyűlésen Radicsot is

bántatlanul éljenezték s a monarchikus államforma ellen is hangzóttak el közbekialítások. Este tíz óraker azonban az új Hanao — a régi bevált recept szerint — offenzívát kezdett a cégtáblák ellen, most a *civil-betűs cégtáblákat akarták letépni*, erre az Orjuna akció-csoportja is akcióba lépett, aminek rövidesen véres összeütközés lett a következménye. Többen megsebesültek, Milics Iván, a Hanao tagja pedig oly súlyos mellsurást kapott, hogy kórházba kellett szállítani. A verekedésnek a rendőrség vetett véget, amely nagy készültséggel vonult ki. A rendőrségi beavatkozásra a verekedők szétváltak és az Orjuna tagjai visszatértek Novisadra. Az Orjuna és a Hanao véres összeütközése nagy izgalmat okozott Péterváradon.

Für szerint a polgárság körében mozgalom indult meg a jelenlegi helyzet megszüntetése érdekében. Általában az a vélemény, hogy a két egyesület közötti ellentéteket sürgősen ki kell egyenlíteni.

Az ekrazitos bombák a magyar nemzetgyűlés előtt

Budapestről jelentik: Az egységes pártban minden híresztelés ellenére lassan erjedő válság van. Ez a válság a leközelebbi napokban meglepetéssel is szolgálhat. Az egységes pártban nagyon élénken pertraktálják a Kovács-testvérek bűnyűgyében lefolytatott rendőri nyomozást és nagy érdeklődéssel tekintenek a miniszterelnök által megígért erélyes vizsgálat eredményei és a bírósági főtárgyalás elé. *Nem lehetetlen az sem, hogy éppen egységespárti oldalról fog ebben az ügyben az első parlamenti beszéd elhangzani.*

Az ellenzéki pártok körében a Kovács-bűnyűgyel kapcsolatban az a fölfogás, hogy *mindaddig, amíg a miniszterelnök részéről következtességet és erélyt látnak, nem teszik szóvá az ügyet a Házban.* Amennyiben azonban a bűnyűgy elhúzódását tapasztalják, az ellenzék vezérpolitikusai — amint azt a miniszterelnök előtt Vázsonyi Vilmos és Rassay Károly kijelentették — föl fogják tární ennek az ügynek minden — még eleddig ismeretlen — részletét.

A szociáldemokraták ettől függetlenül, minden körülmények között foglalkozni akarnak az ekrazitos társaság ügyével. Élénken tárgyalják ellenzéki körökben is azt az incidenst, amelyet Vázsonyi Vilmosnak egy megjegyzése idézett föl, amely egyes bírakra és egyes bírósági ítéletekre vonatkozott. Ami a szélsőjobboldali lapoknak Vázsonyi ellen meginduló kampányát illeti, ezt hiábavaló erőlködésnek látják arra vonatkozólag, hogy Vázsonyit egy időre elnémitsák, aki az ekrazitos bűnyűgyről a legtöbbet tud. Viszont Wollnak és néhány bírónak állásfoglalását, akik az egyesület tanácsában ülnek, nem tudják komolyan venni.

A nemzetgyűlés keddi ülésén kerül a sor egyébként Rassay Károly nagy érdeklődéssel várt beszédére. Rassay főképpen az egységes párt egységének fikciójával fog beszélni és rá fog mutatni arra, hogy Bethlen e fikció kedvéért fölfaldozza egész kormányzati tevékenységét.

A magyar parlament izgalmas napoknak néz elé.

CIRKUSZ

•••

A szerelem elmegy...

A városházi toronyórán megfigyelttem, hogy a nagymutató udvarol a kismutatónak. A nap minden órájában találkoztak és ilyenkor a nagymutató szerelmesen tapadt a nőre. Aztán pár pillanat múlva tovastett. Hívta a kötelesség. Ilyenkor a kicsi megpróbált utánamenni, de sohase érte utól. Megfigyeltem, hogy rendszeresen délben találkoztak a tizenkettes szám fölött, aztán elváltak és hatvanöt perc múlva újra összejöttek az egyes számon. Látszott, hogy megvan beszélve a randevu, mert a nagymutató mindig percnyi pontossággal érkezett. Egyszer azt vettem észre, hogy a nagymutató szerelme fokozódott. Nem várta be a hatvanöt percet, hanem meggyorsította a lépteit és minden félórán találkozott kicsi párjával.

— A kutyafáját neki, megint siet ez a vacak toronyóra — káromkodott a egy villamoskalauz, amint arra vágatott Palicsról a kocsijával. De a szerelmekhez nem értek föl ezek a prófán szavak. Ők siettek, mert gyorsabban ketyegett a szívéük és nem törődtek a járókelők megjegyzéseivel. Megtörtént, hogy egy drapkosztümös, pubigalléros urnó a Alexander-uca sarkán találkozott lovagjával, aki bőrberri ruhát és nyilas harisnyát viselt. Őrát nem viselt ez a gentleman, mert azt tartotta, hogy uriember nyáron a megóvóban tartja az óráját. A szerelmes nagymutató sok kellemetlen percet szerzett a pubigallérosnak, meg a nyilasharisnyának. Mikor megjött, a férfi izgatottan, vörös rózsával a gomblyukában és felnézett a városházára, a mutatók már azt jelentették, hogy a randevu ideje már régen elmúlt.

— Elaludtam — mondta a bőrberri ruhás és tovább ment. Nem látta, hogy a pubigalléros öt perc múlva megérkezett és rémülten csapta össze a kezét, hogy milyen későre jár az idő.

— Nem győzött bevárni a drága, — rebegte.

A nagymutató pedig önző volt, mint minden szerelmes és tovább loholt a kismutató karcsu bokája után, nem törődve, hogy a sietéssel forró szerelmi kötelékeket tép szétjellel.

De egyszer csak nézeteltérés támadt közöttük. Ez éppen a kilences szám előtt történt. Háromnegyed kilenckor. A nagymutató bosszusan ugrott tovább és elhatározta, hogy hidegen fog viselkedni a nővel szemben. Ez férfias is, hatásos is. Ezután csak kétóránként mutatkozott, hadd bosszankodjon a nő. A kismutató nem tulságosan törődött a mellözéssel, de a villamoskalauz úgy káromkodott, mint egy kocsivezető.

— A' Istenit, most meg mán késik! Hogy a ménkü csapjon belé!

A nagymutatót bántotta a párjának a hidegsége és elhatározta, hogy szakítani fog. Az ötös és a hatos között találkoztak. Heves szemrehányásokat tett a nőnek. Aztán rikordidő alatt futott a tizenkettes számig és ott megállott.

— Jusstse megyek tovább, — mondta — engem ugyan várhatsz ott a hetes és a hatos között.

De a kismutató nem mozdult. Nem akarta, hogy azt higgyék, hogy ő fut a férfi után. Ottmaradt a hatoson, mozdulatlan.

Délfelé arra jött a kalauz. Kíváncsian tekintett fel a toronyra, mert két óráig volt csak szolgálatban és szerette volna pontosan megigazítani a zsebóráját. A mutatók száználcvanfokos szögben, szerelmük megszűnését mutatták.

— Hogy az a jószágos...! — imádkozott a villamoskalauz és számos indulatszót küldött a magasba a mutatók felé. Bárdolatlan, paraszti lélek volt ez az ember, aki nem értette meg, hogy két szerelmes között néha halálos elmentések merülnek fel...

(Stella.)

Bombát dobtak a Club-kávéházba

A Kovács-fivérek büntársainak bosszúja — Nem robbant fel a kézigránát

Budapestről jelentik: A főkapitányának az ekrazitos-ügyről kiadott, nagy feltűnést keltő nyilatkozatára néhány órán belül megadták a választ:

felelőtlen elemek szombaton éjjel egy óraker bombát dobtak be a Club-kávéház ablakán.

A merénylet nyilvánvalóan demonstráció a Kovács-fivérek letartóztatása ellen, a tettesek azért választották ki az újabb bombamerénylet színhelyéül éppen a Club-kávéházat, mert az ott lezajlott — és egyizben gyilkossággal végződött — politikai jellegű verekedések után elég exponált helynek látszott ahhoz, hogy egy itt elkövetett újabb merénylet félreérthetetlen hadüzenet a rendőrségnek.

A bombamerénylet éjjel egy óraker történt, amikor a Lipót-körut és környéke már csöndes és elhagyott volt. Csak néhány ügyvéd, orvos, jönevű tőzsdés, bankár, javareszt agglégények ültek a kávéházban. Az egyik társaság éppen egy óraker fizetett és indult ki a Club-kávéház Lipót-köruti bejáratán, amikor csörömpölés, üvegablak törés zaja, kiáltás és izgatott sikoltozás töltötte meg mögöttük a kávéházat.

E pillanatban kétségbeesetten rohan ki az utcára Katona Gyula, a Club-kávéház négy éve sok mindent megért tuplaidonosa.

— Rendőr! Rendőr! Segítség! Bombát dobtak a kávéházamba!

A rendőr azonban nem mutatkozott. A kávé a Visegrádi-utca irányába rohant, ott talált a sarkon egy rendőrszemet. Ezalatt a kávéház közönsége kirohant a helyiségből a Lipót-körutra. Izgatott kiáltások hallatszottak:

— Kézigránát! Átszakította az ablakot!

Egyik kávéházi vendég

látta a fiatalembert, aki a bombát dobtá és elmenekült a Csáky-uca felé.

Pár perc és előkerült a rendőr, aki elsőnek merészkedett be a kávéház helyiségébe, ahol füstölögve feküdt a hatalmas német csöves kézigránát a földön.

A rendőr kikerülte a földön fekvő füstölögő kézigránát és a telefonhoz rohant, de a központ nem jelentkezett.

Nemcsak a Club-kávéház két tele-

fonja, hanem az egész ház minden telefonja süketnek bizonyult, a rendőrséget nem lehetett felhívni, csak egyik szomszédos házból.

Fél óra múlva érkezett meg a rendőri bizottság a robbantási szakértővel, aki megállapította, hogy a bomba negyven centiméter hosszú, tíz centiméter széles

német gyártmányu katonai kézigránát,

amely azért nem robbant fel, mert előzőleg nedves helyen tartották.

A merénylő személyéről egyik pincér a következő felvilágosítást adta a rendőri bizottságnak:

— Éjjel egyegyed egy óra tájban láttam egy gummibotos fiatalembert föl-alá sétálni a terrasz előtt. Fehér nadrág és kék vagy fekete kabát volt rajta. Határozottan emlékszem a kis gummibotra a kezében, még feltűnt nekem az ideges, szakadatlan sétálása a kávéház előtt.

A fiatalember 22—23 éves volt a pincér szerint. Hogy ez tettes vagy büntárs, még nem tudni. Az kétséget kizáró, hogy a bombavető és társai kinézték a pillanatot, amikor csak nagyon kevesen jártak a Lipót-köruton. Kiválasztották a Csáky-utcai oldalt, mert itt a legkönnyebb eltűnni a sötét mellékutcákban. A rendőrség mindenkit kihallgatott, de más gyanús körülményt nem kapott a nyomozás irányára.

A rendőri nyomozás vezetője vasárnap előkerestette a Club-kávéházi gyilkosság aktáit, mert az a gyanu merült fel, hogy a Club-kávéházi gyilkosság résztvevői követték el ezt a merényletet is.

Megállapították, hogy a Club-kávéházi régebbi merényletek tettesei közül ötön tartózkodnak Budapesten. Nyomban detektiveket küldtek ki felkutatásukra, akik megállapították, hogy a kérdéses időben egyikük sem tartózkodott otthon a lakásán. Mind az öt ébredőt előállították a rendőrségre, ahol azzal védekeztek, hogy a bombamerénylet idején egy korcsmában ittak és tanuként egymásra hivatkoztak.

Az alibiről a detektivek megállapították, hogy hamis, mert bár a gyanúsítottak minden este a szóbanforgó korcsmában szoktak tartózkodni, a merénylet idejében nem voltak ott.

a háztelkekhez hozzájussanak. A városi főmérnök azt indítványozta, hogy csak azoknak adjanak háztelket, akiknek nincs lakóházuk. Vuics Jócó ellenezte a javaslatot és követelte, hogy minden iparos részére adjanak háztelket. A tanács végül is Vuics Jócó indítványát fogadta el.

Nagy vitát provokált a hidvámfelemelés kérdése, amelyhez főlshó-lók közül a legtöbben a felemelés ellen beszéltek. Schramm Nándor a vita lezárása után a pótdó leszállítását követelte. A polgármester válaszában bejelentette, hogy a pótdó legálább száz százalékkal redukálni fogják.

A közgyűlés elfogadta Petrovics Brankó volt polgármester végkielégítéséről heterjesztett javaslatot, amely szerint Petrovics Brankó 16 ezer dinár végkielégítést kap a városról.

A gazdasági tanácsos rövid referátuma után a polgármester a közgyűlést berekesztette.

A magyar igazságügy-miniszter elítéli

az utolsó évek keresztény politikáját Nagy Emil beszéde a szélsőséges irányzat ellen

Budapestről jelentik: Tiszavárkonyban Nagy Emil magyar igazságügyminiszter régi kerületében vasárnap arató ünnepélyt rendeztek, amelyen Nagy Emil nagyobb beszédet mondott.

A beszédben az igazságügyminiszter hangsúlyozta, hogy Magyarország konszolidációja ellen bünt követ el, aki legitimista propagandát csinál, majd kijelentette, hogy aknamunkát folytatnak az által is, hogy az államfő protestáns voltának a katolikus egyház tönkretételét tudonitják.

A parlament tekintélyének helyreállításáról beszélt ezután és kijelentette, hogy ez csak a házszabály-revizióval orvosolható. Hangsúlyozta, hogy nincs megelevedve az utóbbi évek kereszténypolitikájával, mert az csak szélsőségeket teremtett. Elítéli, hogy az értékes zsidóságot üldözik és az alatt a zsidóság sőpredeke meggazdagodik és tekintélyt szerez magának.

— Nem üldözni, igazolni, verni kell a zsidókat — mondta — hanem emesíteni a keresztényt. Az eddigi keresztény politika nem volt alkalmas arra, hogy Magyarország népében harmóniát teremtsen, a mai keresztény politikát sürgősen meg kell változtatni.

Ezután agrár- és belpolitikai kérdésekről nyilatkozott. Nagy Emil igazságügyminiszter, akinek beszéde magyar politikai körökben élénk feltűnést keltett.

Megalakult a jugoszláviai evangélikus püspökség

A hétfői novisadi konferencia betöltötte az ideiglenes tisztségeket

Noviszadról jelentik: A jugoszláviai evangélikus egyházközségek tömörítése érdekében az a terv merült fel egyházi körökben, hogy evangélikus püspökséget állítsanak fel. A püspökség megszervezése tárgyában hétfőn délelőtt értekezlet tartottak Noviszadon, amelyen az ország valamennyi magyar és német evangélikus esperesek és az egyházközségek kiküldöttei vettek nagy számban részt.

Az értekezletet reggel nyolc óraker előértekezlet előzte meg, amelyen elhatározták az egyházkerületek egységesítését s megválasztották a nagyértekezlet elnökét Wágner Gusztáv Adolf bácsy esperes személyében.

A nagy értekezletet délelőtt 10 óraker tartották meg az evangélikus templomban. Wágner esperes részletesen ismertette az egységesítés módját, a püspökség felállításának tervét, majd felolvasta a bácsi esperesség deklarációját, amely az ország nem szláv evangélikus egyházkerületeinek egy püspökség alá tartozását mondja ki. Ezután elhatározták a püspökség megalakítását, amelynek a következő nevet fogják adni: Evangelische Kirchen-Distrikst A. G. in SHS.

Utánna megválasztották a vezetőséget amely a püspökség ügyeit vezetni fogja mindaddig, amíg a zsinat össze nem ül a püspök megválasztása érdekében. A vezetőség egyházi elnöke Wágner Gusztáv Adolf esperes, világi elnöke Weisz Károly pancsevoi ügyvéd, egyházfelügyelő lett.

Leszállítják a pótdót Sentán

A város közgyűlése

Sentáról jelentik: Hétfőn délelőtt a kiszélesített tanács dr. Knezsevics Milos polgármester elnökségével közgyűlést tartott, amelyen a polgármester föleskette az ujonan ki-nevezett tanácsstagokat. A polgármester jelentésével kapcsolatban Vuics Száva a rendőrség erkölcsi nivójának felemelése érdekében sürgős intézkedéseket javasolt. Vuics Jócó a piaci kofák sérelmeit tette szóvá. Gózon István esperes pedig a papok fizetéséről beszélt és azt javasolta, hogy a város korona-érték helyett dinár-értékben tizesse a hitoktatókat. A tanács a javaslatot elfogadta.

Felsőhegyi András dr. a már megszavazott háztelkek ügyében intézett kérdést a város vezetőségéhez, amelytől sürgős intézkedéseket kért arra nézve, hogy az iparosok

A novisadi békekongresszus

Novisadról jelentik: A Novisadon megtarandó békekongresszusra hétfőn megérkeztek Novisadra Vilóbi *Nichelsohn* és Alexander *Ramsey* londoni lelkészek, Magyarországból pedig dr. *Ravasz* László budapesti ref. püspök és *Raffay* Sándor budapesti luteránus püspök. Kedden fognak megérkezni a romániai kiküldöttek is. A görög keleti református, unitárius békekongresszus előkészítése végett hétfőn este a Szerb Matica nagytermében dr. *Ireney* görög keleti püspök elnöklésével értekezletet tartottak. Dr. *Ireney* üdvözlő beszéde után dr. *Schumacher* Sámuel zimonyi luteránus esperes, nemzetgyűlési képviselő ismertette a békeegyesület célját és felolvasta az alapszabályokat, amit elfogadtak, majd megválasztották a végrehajtóbizottságot. Elhatározták, hogy a templomokban évente egyszer béke napot rendeznek, ugyszintén eljárnak a kormánynál is, hogy az iskolákban évenként egyszer béke napot rendezzenek. A kongresszus kedden délelőtt kezd meg tanácskozását.

Gyilkosság a titeli országuton

Agyonszurta utitársát egy titeli földműves

Beckerekről jelentik: Vasárnap délután a Perlak-titeli országuton a járókelők egy kocsi akadtak, a melyben egy hulla feküdt. A lovak a kocsis oldalához voltak kötve. Értésítették a titeli rendőrséget, amely a rejtélyes ügyben azonnal megindította a nyomozást. A hulla megmozdítása alkalmával kiderült, hogy *Petrovics* Milán 26 éves titeli földműves. A fején hatalmas, halált okozó késszurást, a test többi részén kisebb-nagyobb szurásokat találtak.

A nyomozás még vasárnap este eredménnyel járt és a tettest *Olmanac* Gyóka titeli földműves személyében elfogták. *Olmanac* kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy vasárnap a perlaki vásáron volt, a honnan délután ittasan indult hazafelé Titelre. Utközben az országuton találkozott *Petrovics*sal, aki felvette őt kocsijára. Beszélgetés közben összeeszkettek, mire kést rántott és *Petrovics*ot összeszurkálta. Amikor látta, hogy *Petrovics* a szurások következtében elvesztette eszméletét, megállította a kocsit, kifogta a lovakat és azután elmenekült. *Olmanac*ot letartóztatták és átkísérték a beckereki ügyészség fogházába.

Ujabb feketehimlős megbetegedés Suboticán

Három beteget ápolnak eddig a suboticiai járványkórházban

A suboticiai feketehimlős betegek száma megint szaporodott egygyel. Özv. *Schwarz* Gyuláné piaci süteményárú asszonyon, akinek kislánya mintegy két héttel ezelőtt feketehimlőben megbetegedett, szombaton megállapították a feketehimlő tüneteit. Mint annak idején megírtuk, *Schwarz*né még akkor is árusította a kiflit és zsömlét, amikor kislánya már beteg volt, azonban a tisztí főorvosi hivatal intézkedésére akkor a beteg leánnyal együtt őt is bezsárolták a járványkórházba, ahol megfigyelés alatt állt. Hogy ez az óvatosság mennyire szükséges volt, azt az asszonynak most bekövetkezett megbetegedése bizonyítja. A család harmadik tagja, egy nyolc éves kislány a járványkórházban van megfigyelés alatt.

Eddig három feketehimlős beteget ápolnak Suboticán a járványkórház-

ban és tisztí főorvosi hivatal megtett minden intézkedést annak érdekében, hogy a járványos betegség tovább ne terjedjen. Remélik, hogy sikerülni fog megakadályozni a Vajdaság egész területén szörványosan fellépő betegség járványá fajulását.

HIREK

— **Benes Párisban.** A beogradi »Politika« értesülése szerint *Benes* július 11-én érkezik Párisba, ahol kormánykörökben főleg azért látják szívesen a cseli külügyminiszter személyes látogatását, mert a francia-cseli kereskedelmi szerződés tárgyalásánál bizonyos díszszonancia mutatkozott. *Benes* utjának tulajdonképpen célja az, hogy a jóvátétel függő kérdéseit tisztázza.

— **Az osztrák németek Ninesics külügyminiszter vádjairól.** Ninesics külügyminiszter néhány hét előtt a parlamentben azt a kijelentést tette, hogy az Ausztriában élő 70.000 szlovén számára egyetlen népiskola sincsen. A nagynémet néppárt hivatalos lapjában, a »Deutsche Zeit«-ban most tiltakozik Ninesics külügyminiszter vádjai ellen, a mely alkalmas arra, hogy Ausztriát olyan színben tüntesse fel, mintha ott sem respektálnák a kisebbségek jogait. A nagynémet néppárt lapja mindenekelőtt megállapítja, hogy az osztrák állam Karinthiában 85 nyilvános szlovén népiskolát tart fenn 204 osztállyal. Az 1920. évi népszámlálás eredménye szerint Karinthiának 366.000 lakosa van; ebből 300.000 német és 66.000 szlovén. A számarány tehát 5:1. Karinthiának összesen 372 iskolája van 152 osztállyal. Ebből 85 iskola és 204 osztály a szlovénekre esik. Átlag 324 szlovénre esik egy államilag fenntartott szlovén népiskolai osztály, ezzel szemben a német osztályokból 353 németre esik egy.

— **Bulgária új követel.** Szófiából jelentik: A bolgár minisztertanács elhatározta, hogy az S. H. S. kormánytól agrément-t kér *Aidenov* Miklós szófiái ügyvéd részére, akit beogradi meghatalmazott miniszterre akarnak kinevezni. Párisi bolgár követé pedig a Cankov-kormány *Morlov* Bogdánt, a lausannei bolgár delegáció elnökét nevezte ki.

— **Kinevezés.** *Radoslav Šmuc*, a suboticiai katonai kerületi parancsnokság őrmesterét, a hadügyminiszter hadnagy kezelőtisztjévé nevezte ki.

— **Megbukott a lengyel pénzügyminiszter.** Varsóból jelentik: *Gralisky* lengyel pénzügyminiszter ellen pénzügyi politikája miatt mind erősebb hangulat támadt, a lengyel pénzügyminiszter programja megbukott mire *Gralisky* hétfőn lemondott. Utóda *Hubert* volt postaügyi miniszter lett.

— **Kitüntetés.** Beogradból jelentik: A román király *Bastelica* Jean belga konzult, a suboticiai villamos társaság igazgatóját a »Román korona« rendjeltisztikeresztjével tüntette ki.

— **Csehszlovák tanítók novisadi kirándulása.** Novisadról jelentik: A beogradi csehszlovák szövetség titkára, dr. *Seba* Yan hétfőn Novisadra utazott, hogy a csehszlovák tanítók kirándulását előkészítse. A kirándulóknak hétfőn este a Mária királynő szállodában bankettet rendeztek.

— **Uj kórházi vaságyakat kapnak a vajdasági kórházak.** Novisadról jelentik: A novisadi közegészségügyi osztályt arról értesítette a közegészségügyi minisztérium, hogy Németországból jóvátétel fejében több ezer kórházi vaságy és hat autó érkezett, amelyeket szét fognak osztani a vajdasági kórházak között. Az autók közül egyet a suboticiai bakteriológiai intézet is fog kapni,

— **Összeütközés az orosz és a román csapatok közt.** Kisenevi jelentés szerint szovjet lovascsapatok behatoltak a román határzónába és több román határjárőrrel tüzharcba elegyedtek. A támadás okáról és az összeütközés eredményéről jelentések még nem érkeztek.

— **Legyilkolták Venezuelo alelnökét.** Londonból jelentik: *Carracas* Gomezt, Venezuelo alelnökét meggyilkolták. A merénylet részleteiről még nem érkeztek jelentések.

— **Hírek a német trónörökös viszatérésének tervéről.** Berlinből jelentik: A »Morgen« értesülése szerint a német trónörökös számos híve erős propagandát fejt ki, hogy a trónörökös visszatérhessen Németországba és ennek a tervnek a sikere esetén a legközelebbi elnökválasztáson őt szeretnék a birodalmi elnök állásába juttatni.

— **Négyszáz ezer ember vett részt Bécsben a katolikus körmenetben.** Bécsből jelentik: A katolikus nagygyűlés befejezésül vasárnap ünnepi körmenet volt, amely a Ringstrasse-ből kiindulva a Burg kapuján át az új Burgnál állott meg. A fővonulás 400.000-nél több személy részvételével, több, mint két órán át tartott. Az új Burg erkélyén tartózkodtak Ausztria legfőbb egyházi méltóságai, továbbá *Seipel* szövetségi kancellár a kormány több tagjával és a német követ. *Piffel* érsek itt beszédet mondott, majd áldást osztott.

— **Határzár a Ruhr-vidék és Németország egyéb részei között.** Coblenzből jelentik: A megszállott területek és a nem megszállott területek között a megszálló csapatok szigorú határzár állították föl Duisburgban, a bombarobbanás miatt ostromzárt rendelték el.

— **Elpusztult a pekingi buddhista torony és a Sutra-könyvtár.** Londonból jelentik: A tűzvész, amely szerdán a régi császárpalotában dühöngött, pótolhatatlan károkat okozott. A legnagyobb kár a buddhista torony megsemmisülése, amelyben a Sutra-könyvtár és más nagyértékű vallási iratok voltak elhelyezve. Az a gyanu, hogy a tűz betörőknek a munkája, akiknek az volt a céljuk, hogy a tűz okozta izgalomban kirabolhassák a gazdagok palotáit. Az oltási munkálatokat az ex-császár vezette.

— **Vasuti szerencsétlenség Ószerbiában.** Beogradból jelentik: Vasárnap virradó éjjel a Nis-beogradi vonalon Lamista állomás közelében nagy vasuti szerencsétlenség történt. A caribori gyorsvonat a nyílt pályán a sínek meglazulása következtében kisiklott. A szerelvény két utolsó kocsija összetört. A szerencsétlenségnek tíz súlyos sebesültje van. A vizsgálat megindult.

— **Marconi legujabb dróttalan táviró rekordja.** Rómából jelentik: A drótnélküli táviró főltalálója, *Marconi* a napokban ismét megjavította a szikratáviratozás áramerősségi eredményét. Kap Verda állomásról a lengyelországi Poldhuba adott le egy táviratot és noha a kettő közötti távolság 4130 kilométer, a szikratávirat leadásánál csupán 240 micro ampères áramot használt. Ez az eredmény azt jelenti, hogy már egytized kilovattos áram is elegendő lesz a szikratáviratok továbbításához és ezen az alapon egy 12 kilovattos európai állomásról Braziliába lehet majd táviratozni.

— **Műkedvelői előadások Pálicson.** A Műpartolók Köre, amely már a múlt évben is tartott Pálicson előadást, csütörtöktől kezdve rendszeresen tart műkedvelői előadásokat Pálicson. *Pietsch* Ferencné elnök kezdeményezésére az angilis egyesület a pálicsi színelőadásokhoz új díszleteket festetett. A csütörtöki előadás *Köszö Jutka* című énekes népszínmű kerül színe elsőrangú szereposztásban. A zenét a kör saját zenekara szolgáltatja.

— **Szerencsétlenség szappantöltés közben.** Kéri Istvánné 64 éves asszony a suboticiai Glied-malom udvarában szappant főzött. Amikor a katlan tűzére fát akart rakni, a láng kicsapott és meggyújtotta a ruháját. A meggyult ruha néhány pillanat alatt lángba borult és Kéri Istvánné súlyos égési sebeket szenvedett. A mentők beszállították a kórházba.

— **Bérekvizsgálat.** A suboticiai iparhatóság július hó 16-án kezdi meg a bérek vizsgálatát. Naponta harminc bérek kerül szemlére.

— **Fedák Sári válik Molnár Ferenc-től?** A »Newyork American« ismert nevű európai tudósítója, *Wiegand* a következőket jelentette lapjának Budapestről: »Budapestben tartózkodóban megkérdeztem Fedák Sárít, hogy vajon férjhez menjen-e a nő? Erre a kérdésre Fedák Sári így válaszolt: — Talán, de csak azért, hogy elválhasson Molnár Ferenc, a »Lilium« és »Az ördög« szerzője tavaly feleségül vette Fedák Sárít. Mostan budapesti színházi körökből úgy értesülök, hogy Fedák Sári válni készül Molnár Ferenc-től. Eszerint tehát nekem tett nyilatkozatát beváltja.« — Eddig az ismert nevű amerikai újságíró érdekes budapesti jelentése. Fedák Sárin a sor, hogy megcáfolja, vagy — megerősítse.

— **Betörték egy novisadi cipőüzletbe.** Novisadról jelentik: Vasárnap éjjel ismeretlen tettesek betörték Greuning Jakab Petőfi-uccai cipőnagykereskedésébe, ahonnan nagymennyiségű cipőt és bőrárut vittek magukkal. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Véres verekedés a perlaki vásáron.** Beckerekről jelentik: Vasárnap a perlaki vásáron összeverekedett *Miskovics* Szima szentai földműves *Obren* Makszim forkoszti napszámmal. Verekedés közben *Obren* késsel súlyosan megszurta *Miskovics*ot, akit kórházba kellett szállítani *Obren*t a csendőrség letartóztatta és megindította ellene az eljárást.

— **Uj telefon és táviró-vonalakat építenek.** Beogradból jelentik: A posta és táviró minisztérium több új telefon és táviró vonal építését kezdte meg, így többek közt a Beograd-spliti és a Beograd-Zagreb-Ljubljani vonalakat, a melyeknek építése már folyamatban van. A minisztérium a Beograd-Bukarest közti táviró vonal építését is rövidesen megkezdi.

— **Eljegyzés.** *Scheer* Dusit (Sombor) eljegyezte *Wachler* Manfréd (Vukovar). (Minden külön értesítés helyett.)

— **Gyógyszerésztanfolyam Novisadon.** Novisadról jelentik: Novisadon a gyógyszerészyakornokok részére augusztusban tanfolyamot rendeznek, amely augusztus 15-től október 1-ig tart. A tanfolyam befejezése után a hallgatók Beogradban fognak vizsgálni.

— **Érettségi a suboticiai állami magyar főgimnáziumban.** A suboticiai magyar főgimnáziumban 26, 27. és 28-án folytak le az érettségi vizsgálatok. Huszonhat osztályvizgát tett nyolcadikos tanuló közül egy az írásbelin évre, őt a szóbelin bukott el szeptemberre. A husz érettségi tanuló névsora a következők: *Buchwald* Klári, *Beer* Imre, *Fischer* József, *Fabó* Teréz, *Farkas* Erzsébet, *Földes* Olga, *Grünwald* Lenke, *Havas* Mihály, *Hollender* Erzsébet, *Hoffmann* Cicus, *Kalmár* Magda, *Medgyesi* Juliska, *Német* Lajos, *Nozdrowszky* Elemér, *Perl* Sándor, *Pávó* Pál, *Singer* Miklós, *Steinfeld* Sándor, *Weinerth* Irénke és *Weithofer* Viktor.

— **Az argentinai köztársaság beogradi konzulátusa közhírré teszi,** hogy az Argentinába visszatérni szándékozó kivándorlók részére sem ingyenes kiszállítást nem eszközöl, sem pedig ingyen földet nem ad. A Bácska, Bánát különböző lapjaiban érvevonatkozó megjelent cikkek és közlemények nem felelnek meg a valóságnak.

— **Vadász Pál mérnök** iródját *Agina* ulica 5. sz. házba helyezte át. (Régi posta mögött.) Vállal épületek tervezését és földméréseket.

KÖZGAZDASÁG

— Mükedvelői előadás Somborban. A »Szociális Misszió-egyesület« szombaton kitűnően sikerült mükedvelői előadást rendezett a »Sloboda« nagytermében. Fiatal magyar mükedvelők játszották *Gálné Löbl Olga* »Atom« című darabját, amely iránt nagy érdeklődés mutatkozott. Özv. *Papné Ildikó*, *Mátray Aranka*, *Sziklai Bözsi* és *Vale Cica* fáradhatatlan rendezői munkáját páratlan siker koronázta. A szereplők közül *Deák Ilus*, *Erg Loloc*, *Szauerborn Mária*, *Sztrilics Erzsike*, *Taubner Olga*, *Buják Bözsi*, *Mayer testvérek* és *Hettesheimer Katica* tüntek ki. A 60 szereplő mindegyike bájos igyekezettel alakította szerepét. Az előadást legközelebb a »Városi Színház«-ban meg fogják ismételni.

— Nyaralnak a birkák. Palicsi fürdővendégek panaszzolják, hogy a földmivessiskolához vezető fenyvesben nap nap után több száz főből álló birkanyáj legelészik. A birkák kedves és hasznos állatok, de a birkák illata a fenyőfák ózoniával oly szerencsétlenül keveredik, hogy a nyaralók nem használhatják a fenyőerdőt. Mi azt hisszük, hogy a palicsi fürdőigazgatóság csupán azért nézi el ezt a birka nyaraltatási akciót, mert kedvelje a szimbolumoknak. A fenyvesben nyaraló birkák azt szimbolizálják, hogy milyen birka-türelem kell az idej melegmentes kánikulában a palicsi nyaraláshoz.

A szegény tüdőbeteg hisztviselő kis gyermekei részére Sz. Panna 100 koronát, Gábor Gyuri 100 koronát, Hegedűs Oszkár, Sombor, 400 koronát, N. N. 100 koronát és N. N. 100 koronát adományozott.

Dr. Bányai Andor orvos haza érkezett és rendelését ismét megkezdte.

Jégszekrény, csekély jégfogyasztással, modern, elegáns facon, Krausz Edénél, Novisad.

A Lehne könyvek magyar kiadása már megjelent: kötetenként 12 dinárba kerül és megrendelhető Vig Zsigmond Sándor könyvesboltjában Subotica.

Foto szalon, Vig, Subotica.

Pál fatelep, telefon 4-17, Ivan Antunović-utca 13. Ajánl aprított tűzfát, hasábfát és gömbfát, kokszt, faszenet, kőszent, meszet és cementet legújtanysabb áron. Ugyanott 1 db 8 HP benzínmotor eladó.

J. M. Ovadia beogradi ügyvéd, telefon 1548. Čika Ljubina-utca 11, intervenál minden ügyben a hatóságoknál. Levél: szerbül, magyarul és németül.

Bosnafilm: Pálnka.

Bosnafilm: Jackie Coogan.

Bosnafilm: Essex grófia.

Prima gépszijákat gyárt Melkus Károly Novsad, a selyemgyárnál.

Dr. Kovjanics Ránko volt pécsi orvos Vrnjačka Banja-n rendel gyomor- és tüdőbetegeknek, Villa »Atina«

Dr. Vécsei Jenő orvosi rendelője némi betegek részére rendel délelőtt 7-9, délután 2-től fél 4-ig és 5-7-ig. Lakás: Cyrill-metoda-tér 5. I. emelet, Vojnich Piroška léle ház.

Dr. Andrejevics Andra fogászati specialista fogorvosi és technikai műtermét egyévi berlini és bécsi tanulmány után megnyitotta és minden fogászati munkát a legmodernebb kivitelben teljesít. Fogászati laboratóriumában a technikai munkákat fogorvosok részére is Alesch ur, a bécsi fogászati egyetem klinikai volt főnöke végzi. Rendel d. e. 9-12 és d. u. 2-5-ig Kralja Petra Park 7. számú házban az emeleten (volt Reichl-palota). Telefon 4-52.

(*) Roth Olga kozmetikai intézetében Kr. Alexandrova-utca 21. szám alatt, az Angol-Magyar Bank palotájában, félemeleten, modern szépségápolás, arcbráncsítás, alkalmatlan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szeplők, májfoltok végleges elávolítása. Kaphatók saját készítményű, kiváló hatású kenőcsök, puderek, gyógyszappanok, arcfehéritő és szeplőkénőcsök stb. 2804

Elkészült az új vámtarifa tervezete. Beogradból jelentik, hogy a pénzügyminisztériumban elkészült az új vámtarifa tervezete, amelyet elküldtek Rómába, az olaszokkal tárgyaló kereskedelmi delegációnak, tekintettel arra, hogy az olasz kormány azon kívánságának adott kifejezést, hogy a megkötendő kereskedelmi szerződés tarifális legyen. A Rómában tárgyaló bizottság elnökevé különben Markovics Bogdánt, az állami jegybank igazgatóját nevezték ki.

A Magyar Folyamhajózási Társaság nem létesíthet kikötőt Beogradban. Beogradból jelentik: A M. F. P. T. a kormánytól engedélyt kért arra, hogy a beogradi Száva-parton kikötőt létesítsen. Mivel egyes osztrák vállalatoknak hasonló kérését a kormány már korábban elutasította, ezért az M. F. P. T. kérelmét ezzel az indoklással most ugyancsak elutasították.

Osztrák banktőke Jugoszláviában. A bécsi tőzsdén elterjedt hírek szerint bécsi és jugoszláviai bankok között tárgyalások vannak folyamatban abból a célból, hogy a bécsi banktőke vállaljon részesedést egyes jugoszláv bankoknál. A Deutsche Boden Kredit-Bank részesedést vállalt már egyik zagrebi banknál. Arról is beszélnek, hogy a Länderbank és az »Első Horvát Takarékpénztár« között tárgyalások folynak érdeklődésük létesítése céljából.

Magyarországon enyhítik a devizaforgalmat. Budapestről jelentik: A devizaközpontnál új intézkedéseket léptettek életbe, amelyek az eddigi devizatiltalmat lényegesen enyhítik. A devizaközpont megengedi a deviza- és valutakereskedelemmel foglalkozó cégeknek, hogy a külföldi fizetési eszközöket nem kell a jövőben beszolgáltatniuk a devizaközpontnak, hanem az igény jogosultaknak szabad megállapodással közvetlenül eladhatják. A devizaforgalomban egyéb könnyítések is tervbe

vannak véve. A devizaforgalom újabb szabályozásának Magyarországon nyilván az az oka, hogy addig, míg csak a devizaközpont útján lehetett idegen fizetési eszközt vásárolni, a zugkereskedelem után túlságos drágán voltak kénytelenek szükségleteiket fedezni azok, akik a devizaközponttól nem kaptak valutát, vagy devizát. A zugkereskedelemben a dinárért már 130 koronát, a szokolért 500 koronát fizettek. Ennek az üzérkedésnek vet véget az új szabályozás.

Új vámigazgatóság. A beogradi fővámigazgatóság körrendelete értelmében a suboticai fővámhivatal július hó 1-től kezdődőleg — kibővített hatáskörrel — mint vámigazgatóság működik. Hasonló igazgatóságokká alakultak át ugyanezen időponttól kezdve a beogradi, zagrebi, spliti, ljubijanaei és osijekai fővámhivatalok, hogy ilymódon a beogradi vezérigazgatóság teendőin könnyítsenek.

Petroleumforrás Horvátországban. Osijekről jelentik: Erdut mellett — a Duna mentén fekvő urasági birtokon petroleumforrásra akadtak. A forrásból mintát vettek és felülvizsgálás céljából beküldötték az osijekai vegyelemző hivatalnak.

Közvetlen gyorsvonat Osijek-Beograd között. Mint Osijekről jelentik, július elejétől kezdődőleg a beogradi gyorsvonat Osijekig fog közlekedni. Osijekről reggel 2 órakor indul egy gyorsvonat, mely 5 óra 40 perckor ér Suboticára és 9 óra 25 perckor Beogradba. E gyorsvonatokon az osijekai utasok számára közvetlen kocsij áll rendelkezésre.

Cukorfinomítóval bővül a főherceglaki cukorgyár. A főherceglaki cukorgyár a jövő kampányra egy cukorfinomítót tervez felállítani. A gyár a múlt kampányban 400 vagon cukrot termelt. Ezt a mennyiséget most a kétszeresére szándékozik emelni.

SPORT

A göteborgi versenyek első napja

Gerő fényes formában — Somfai második lett

A göteborgi kis-olimpiád, — mint Stockholmból jelentik — fényes ünnepek keretében nyitották meg. Az ünnepély felvonulással kezdődött, amelyen nemzetiszínű zászlók alatt résztvettek Németország, Finnország, Svédország, Ausztria, Dánia, Magyarország, Hollandia és Norvégia atlétái, akiket végül Göteborg polgármestere köszöntött, kiemelve, hogy a sport a nemzetek kibékülésének elősegítője.

Az első napon az ünnepélyek lezajlása után megkezdődtek az atlétikai versenyek, amelyek a következő eredménnyel végződtek:

400 méteres gátfutás: 1. Villán (finn) 55.5. 2. Somfai (magyar) 55.6. 3. Petersen (dán) 57.5 mp. Somfai az utolsó gátig vezetett, ott aprózta lépéseit, mire az erősen finiszelő Villán egy méterrel megelőzte.

800 méteres síkfutás: 1. Johnson (angol) 1 p. 57.5 p. 2. Paulen (holland). Fonyó helyzetlenül végzett.

5000 méteres síkfutás: 1. Wiede (svéd) 15 p. 08.4. 2. Backmann (svéd). 3. Rastas (finn). Kultsár a hetedik lett.

Távolugrás: 1. Tuubes (finn) 731.

2. Abrahamson (svéd) 719. 3. Hoff (norvég) 713. Haluska helyzetlenül végzett.

A súlydobás selejtezőjében Csejthey és Eördög kiesett.

A 100 méteres síkfutásban csak az elő és középfutamokat bonyolították le. Az első futamban Gerő 10.8 mp-es kitűnő idővel győzött. A középfutamok a következő eredménnyel végződtek:

I. középfutam: 1. Car (Ausztrália) 10.8. 2. Houben (német) 10.9 mp.

II. középfutam: 1. Gerő (magyar) 10.8 mp. 2. Imbach (Svájc) 10.9.

III. középfutam: 1. Dwosz (holland) 11 mp. 2. Friedrich (német) 11 mp.

Király Rotterdamban győzött. Hétfői számunkban téves távirat alapján írtunk, hogy Király (ESC.) Göteborgban győzött a 25 km.-es versenyen. Király vasárnap Rotterdamban állt starthoz a dán bajnokságért és ott győzött kitűnő idővel Rotter (Hollandia) és Hans Kolemáinen (Finnország) ellen. Göteborgban Király a marathoni futásban vesz részt.

Magyar uszók szereplése Magdeburgban. A magdeburgi nemzetközi uszónadalon a magyar uszók mérsekelt sikert arattak, mert csak a sprintstafétában tudtak győzedel-

meskedni. Részletes eredmények: 4-szer 50 m. staféta 1. Magdeburg, 2. Budapest. A győztes Köln csapatát diszkvalifikálták. 4-szer 200 m. staféta: 1. Budapest 10 p 40.0 mp. 2. Köln, 3. Magdeburg, 100 méteres látuszás: 1. Fröhlich (Magdeburg) 1 p 17.2 mp. 2. Bartha (Budapest). Vízpoló: Magdeburg-Budapest 1:1.

Boxmérkőzés Budapesten. Az újpesti stadionban vasárnap birkózóversenyyel egybekötve nemzetközi boxversenyt rendeztek, amely meglehetősen nivótlan volt. Részletes eredmények: Abdul Halim győz Burgmayer ellen. Bernát-Rózsa Mihály 10 menet után eldöntetlenül mérköztek. Máté győz egy menet után Lukács ellen, a küzdelmet feladta. Rózsa Jenő a hetedik menetben knock-outolta Guafreundot.

TŐZSDE

Beograd, július 2. Zárlat: Páris 5.56, London 418.50, Milano 402-401.50, Genf 16.20, Newyork 91, Berlin 0.05, Prága 274.50, Bécs 0.1285, Bukarest 46.25.

Zürich, július 2. Zárlat: Berlin 0.0032 (0.0032), Budapest 0.065 (0.065), Newyork 568.50 (567.50), Milano 2467.50 (2485), Prága 17.06 (16.90), Bécs 0.080.80 (0.0079), Szófia 5255, Varsó 0.0045 (0.0050), Bukarest 290 (290), Beograd 6.15 (6.20), London 2602 (2591), Páris 33.80 (34.27).

Budapest, július 2. Zárlat: A devizaközpont hivatalos árfolyamai. Devizák: London 38410-39610, Newyork 3400-3700, Bukarest 43-47, Beograd 91-95, Prága 251.50-263.50, Berlin 5-5.80, Bécs 11.85-12.85, Varsó 6.00-7.40, Milano 369-389. Valuták: Napoleon 29600, Angol font 38430-39630, Dollár 3400-3700, Lei 43.50-47.50, Dinár 91-95, Szokol 251.50-263.50, Német márka 5.50-6.30, Osztrák korona 11.85-12.85, Lengyel marka 6.60-7.40, Lira 369-389.

Értéktőzsde. A tőzsdén tömeges eladások történtek tartott irányzat mellett. A piac felvevő képessége mindvégig nagyarányú volt. Az árlemorzsolódások kisebb középpapírosoknál lényegesen lanyhulást idéztek elő. Zárlat felé irányzat jobbra fordult. Pénz mindenre bőségesen volt. Prompt kölcsönpénzt kamatra négy százalék volt. A záróárfolyamok a nyitásnál lényegesen jobbak voltak.

Fényképészek

legelőszőbb bevásárlási forrása

Tenner optikus cég

Subotica, Kr. Aleksandra ul. 11.

Agfa, Hauff, Verax, Mimoso, N. P. G. Satrap, Cellofix stb. cikkeket gyári lelakata. A landó vevőknek legmesszebbmenő kedvezmények az eredeti gyári árakból!

KÉRJEN ÁRJEGYZÉKET!

Vidéki megrendeléseket azonnal jól csomagolva pontosan intézzük el!

Kertes i Drug Subotica

Vojv. Putnika trg br. 14. (a vasutigazgatósággal szemben.)

Fuvarlevél felülvizsgáló és vizsztérítési osztálya

A legkiválóbb szakértőkkel fuvarlevelet felülvizsgáló és az esetleges vizsztérítéseket a lehető leggyorsabban kiszorga maza, vagy bármely más vasuti és díjszabási ügyekben felvilágosítással szolgál.

Butorok minden stílusban, csakis szolid kivitelben, Krausz Ede Novisad.

Mariola arckrém a legjobb arcápoló!

NYILTTÉR.

Felhívás.

A Fürst Rezaléel novisadi lakos tulajdonát képező „Relief prvo jugoslovensko tvornica za izradu reliefo i graviranje“ néven vezetett dombor nyomdát és vésőnői műintézetet megvettem. Felhívom a nevezett hitelezőit, hogy követeléseiket a jelen hirdetem harmadszori közzétételétől számított 8 (nyolc) napon belül dr. Székely Géza novisadi ügyvédnél annál is inkább jelentsék be, mert a későbbi jelentkezéseket figyelembe nem vehetem.

Fischer Ernő

grafikai műintézet tulajdonos
Szubotica, Pasiceva ulica 9.

Ezton értesítjük t. vevőinket és az érdekelteket, hogy

IRODÁNKAT

a Limáni épületből a sáncoknál lévő raktárunkhoz helyeztük át ahol mindenben szívesen állunk a t. vevőink rendelkezésére. Együttal az asztalos és ácsmesterek valamint az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy a detail árusítást lehetővé tegyük, nagy anyagraktárt építettünk, ahol állandóan minden dimenzióban csehszlovák asztalos- és épületanyagot raktáron tartunk.

Danubia Erdőipar R.-T. Bratislava
Novisadi Fiókjá

Táviratc.: Sumskadanubia. — Telefonszám 53.

Bánátban

modern berendezésű SZÁLLODA

és

MODERN KÁVÉHÁZ

a város közepén

szabadkézből azonnal eladó

Értekezik „Jadran“ Vel.-Becskekerek

CEMENT

mész, tetőcserép, traverzák, samotta-téglák és vakolat, valamint az összes építőanyagot szállítja:

„GRADIVO“

Ker. Társ. ZAGREB, Bogovičeva ulica 3.
Telefon 5-55. — Sürgőnycim: „GRADIVO“

Villamos asztali

ventilátorok

villamos készülékek és anyagok kaphatók

„Energia“ műszaki és elektrotechnikai vállalatnál. Subotica, Alexandra u. 7.

Megvételre keresünk egy használt, de jó állapotban levő

21. sz. hengersizéket,
mely alkalmas parasztlásra.

Schmidtmayer Ferenc és Fiai
gőzmalom, Titel

MOLINO

SIFÓNOR

nagyban nagy választékban

Maksó Šalga Osijek

Telefon 595 Telegram
Maksalga Osijek.

A pančevói

SZERB BANK

faosztályánál Kovinban

ELADÓ

több ezer darab elsőrendű távirat-,
telefon- és villanyvezetékhez alkalmas

FENYŐ OSZLOP

mindenfélé hosszúságban és vastagságban. Az anyag a helyszínen megtekinthető és bármikor szállítható.

Keresünk festőt,

aki a fonál festést minta után is elkészíti

Adunk cserébe gyapjuért minden vastagságú Selfacktoron készült fonalat, ugyszintén mindennemű kötött árut. Kendőket és lőtakarókat ezen gyapju dolgok készpénz ellenében is kaphatók a legolcsóbb napi áron. Kanavászra dolgozott és kézensomózt tiszta perzsaszőnyegek nagy választékban.

Sental Gyapjufeldolgozó Iparvállalat.

Weitzenfeld és Társa
Subotica

Iroda: Városi bérpalota. — Teleg: Sental-puť

Táviratcim; KENDERIPAR.

Telefon 190.

Alapitva 1902.

PONYVA

ELADÁS ÉS KÖLCSÖNZÉS.

AJÁNL:

Lópokrócokat, tűzoltó és kerti tömlőket, uj lisztes, gabonás, gyapju, toll, komló és szalmazsákokat, madrac és roletta szöveteket jutából és lenből, mindennemű házivásznat.
Zsineg, kötél és hevederek.

Iparvállalatok és cséplőgéptulajdonosok figyelmébe!

Trifajli darabos kösznet

raktárunkból minden mennyiségben azonnal szállítunk. Megrendelhető

VUKOVIĆ I DRUG SUBOTICA

Sentánski puť

Telefon: 4-50

SZÉKÁCS-FÉLE

BUZA VETŐMAGRA

előjegyzéseket elfogad Schaffer Gyula kutaspusztai gazdasága. Posta, vasut: Crno-Brdo. A buza talpon megtekinthető. Előzetes bejelentésre vasutálomáson kocsí várja az érkezőket.

Olcsón eladó gőzcséplőkészlet

1 huzatós lokomobill

25 HP, Lanz gyártmány Mannheim, épült 1918-ban 1 cséplőszekrény, 60" jegyű Gareth Schmith és 1 vas szalmaprés, Welger gyártmány, 1500 mm. csősz.

minden majdnem új állapotban

ČEH & GÁSPÁR cégnél, Murška-Subota
Prekmurje. 4947

AKSENTIJEVIĆ és FIXMANN BEOGRAD

hirlapterjesztő és hirdető vállalat

Telefon 22-22.

SKOPLJANSKA UL. 18.

Postafiók 176.

Folyószám a Prágai Hitelbank beogradi fiókjánál.

VÁM- és PÉNZÜGYEKBE:

saját jogtanácsosunk jár el.

Számos elismerő levél

Vámmentességek, leszállítások és adóügyi felelősségek sikeres elintézéséről.

MAKULATURA UJSÁGPAPÍR

nagyban és kicsinyben, legolcsóbb árban kapható

PUBLIK-REKLAM SUBOTICA, Strossmayerova 8. Telef. 834

MOLINO VÁSZON

„AMERIKAN“ „SANT MARKO“

„STRELLA“

68. és 70. cm. széles

OLCSÓN KAPHATÓ

A. ROMANO, ZAGREB

Akademički trg. 8. Telefon Nr. 23-66.

Főlerakat:

KAUFMANN HERMAN

börkereskedőnél Subotica

A világ legjobb cipőkrémje



a valódi párisi LION-NOIR

FÜZŐK

legujabb szabásu halcsontos, — halcsont nélküli gumival és bebujósfüzők, melltartó gyomorszorító

Haskötők

orvosok által legjobban elismert és ajánlott szabás szerint készitek. Vidékre slusz és csipő méret beküldése után



VIRÁG LEONTIN

Kraj Alexander ul. 11. Nemzetivel szemben

UJ LOKOMOBIL

Lutz gyártmány 15/20/30 HP

magánjáróvá való átalakításra is alkalmas,

olcsón eladó

R. és A. Gorjan, mérnökök
Zagreb, Boškovičeva 2.

FOGLALKOZÁS

Festősegéd, ki a gyapjúfestésben és mosásban teljesen jártas, állandó munkára felvétetik. 5007

Egy tüziembert, aki önállóan dolgozik és egy kovács-segédet azonnali belépésre keresünk jó fizetés mellett. Erdélyi Lajos, Srbobran (Szent-Tamás).

Megbízható szorgalmas utazók jutalék mellett felvétetnek iparvállalatnál. Ajánlatokat »Jutalék« feligére a kiadóba kéretnek. 4905

Egy irodai munkatér és egy kiszolgálófény felvétetik Heumann Mór könyv- és papírkereskedésében. Subotica 4929

Egy szoptatósdada jó fizetéssel azonnalra kerestetik. Botičeva-ut 8. 4957

Jó munkás papucses-segédet felveszek. Tíz dinár pártjától. Turinszki Dusan Vel.-Beckerek 4946

Olcsóbban mint a piacon
kapható
naponta friss különféle **zöld főzelék és gyümölcs**
Ilija Sági-nál
Subotica, Huspiac.

Alkalmi vétel!
Nagy tétel **rövid- és kötöttáru**
olcsó áron. 4733
Minden kereskedő személyesen meggyőződhetik.
M. A. KARIJO
rövid- és kötöttáru nagykereskedése ZAGREB Nikolićeva u. 7. az udvarban

Jegygyűrűk
és menyasszonyi ajándékok a legolcsóbban kaphatók
Á D Á M
ékszerésznél Subotica Rudics utca 6.
Tört aranyt a legtöbbet fizetek.

DIAMALT
Pékek figyelmé! „DIAMALT” a Hauser & Szonotka gyárból Wien-Stadtban, békebeli minőségben, kapható kizárólag a vezérképviselőtől Jugoszlavia számára
Eduard Dožanec, Zagreb
Lerakat Strossmajerova ul. 10. Ovakodjunk poráru vagy folyékony utánzásoktól.

Divatós batiztzebekendők himzeit és azsuros sarokkal, körülhorgolyva, darabonként 25 dinárért kaphatók, míg a készlet tart. Antal Mihálypénál. VII. Qsztojiceva (ezelőtt Jakub) ucca 10

Könyvelésben és magyarnémet levelezésben gyakorlott, nőtlen magánhivatalnokot keresünk azonnali belépésre. Bizonyítványmásokkal felszerelt ajánlatok Pajzs-fivérek gazdasága Bočar, Bánát, címre küldendők 4924

Több nyelvet beszélő férfi pénzeszedői, raktárnoki állást keres. Cim: Berkes könyvkötőnél 5014

Állandó munkára egy önállóan dolgozó kabátkötő kerestetik. Kovács gyapjúionoda, Nova-Kanjiza. 5033

Tanonc fizetéssel felvétetik. Juhász Péter vegy-tisztító-intézetében Subotica, Sokolska-utca. 5032

Magánzó, jobb házból való öregebb nő gazdasszonyi állást keres. A háztartás minden ágában jártas és jól főz. A baromfitenyésztésben igen ügyes. Ajánlatokat E. B. Bódićs János leveleivel. Laslovo-Korog, Srem. 5024

Munkás lányok azonnali belépésre kerestetnek a szegedi-uti keményítőgyárba. — Lelencházszemben. 4050

Ügyes manikűröző felvétetik azonnalra Hirth manikűr-szalónjába, Litkamozi mellett. 4049

Malomszerelési munkában jártas asztalosok jó fizetéssel azonnal felvétetnek. Jelentkezni Krausz-malomban lehet 4913

Egy irodista fiatalember vagy kisasszony, ki irodai munkálatokban jártas, belépésre kerestetik azonnalra. Ajánlatok Trgovačko Prometna D. D. za Vojvodinu Subotica 4960

Ékszerész-tanoncnak fizetéssel fiuk és leányok felvétetnek. Bartos ékszerész, Bogoljevićeva-ut. 20 4961

Fiatal fűszeresség, ügyes detailista, felvétetik. Körösi Géza Subotica

Jobb családból való, csak szerbül beszélő, IV-VI. gimnazista fiút keresek szünetre játszóterének Stara-Moravicára. Ungár Imre, Antunović-utca 10. első emelet 4971

Irodakisszony szerb, német nyelvismerettel kerestetik. Fabrika Sira »Nada«. Senoc-utca 32 4934

Törött öntöttvasak, mindennemű vastárgyak hegesztését felelősség mellett vállalok. Francisković Gusztáv, vasúttal szemben. Subotica. 4362

Ernyőjavítást, áthuzást, modernre átalakítást legolcsóbb árban készít Stein i Drug Subotica Alexandrova-ut 11 4567

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Allástkeresők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezőkérdezőkhez válaszbelvélgy melléklendő.

BŐR BUTORÁT

megtisztítja, megfesti, újra varázsolja Jellinek József Subotica, Paie Kujundžića-utca 4 4752

Az adóügyi információkat, felelőbbségeket és minden egyéb adóügyeket szakszerűen intézem. Cim a kiadóban.

Perfekt szerb, német és magyar levelező keres délutánra állást. Cim a kiadóban.

Gyertyaöntő szakember mindennemű gyertyakezeléshez ért. külföldi tapasztalattal, keres üzemevezetői állást azonnali belépéssel. Cim: Eckmayer Lőrinc Sombor, Branko Radešević-utca 2. 4053

Szállodai szolgáló állást keresek, esetleg óvadékkal Hasonló állásban már voltam. Beszélék és írok szerbül, németül és magyarul. Cim a kiadóban. 5037

Elsőrendű cukrász-segéd önálló munkás, azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatok Hotel Beograd Pančevo küldendők 5048

Stara-Kanjizára jobb borbélysegédet jó fizetéssel felveszek. Uri-ucca 30. 5041

VÉTEL-ELADÁS

ZÁLOGINTÉZET

értéktárgyakra kölcsönt ad. Egyenruha szállításra köpenyszövet, ékszer, női-kalapok, cipők, ruhák eladók. Bogovićeva-(Kini-zi)-utca 12. 686

Keresek megvételre egy 8. magánjáró gözlokomobilt, esetleg eladnék egy 8 első magyar cséplőt Hofher elevátorral. Vadócz Károly Bačka-Topola. 5004

Határmenti nagyközségben üzemen levő gőzmalom bérbé adó; megegyezés esetén eladó. Csak személyesen tárgyalok. — Megkeresések özv. Virág Andrásné, Bezdán, Bačka. 5045

Meggyőződhetik egy próba-üzletben, hogy lehet olcsóbban vásárolni, mint a piacon. **Ma, borjúság és ser és valót uga zsrít, zsrítak hentesárut a legolcsóbb napi áron. Szűves pályafogást kér. Tisztelettel**
SZABADOS
Üzlet a városközti épületben, zenedével szemben, (vagy hatáskörig)

Két ház, nagy telekkel eladó. Subotica, Sudarević utca 76. 4978

Fűtőtesteket, egvényes, bordásat, használat is megvételre keresünk. — Goldner Testvérek jég-szekrénygyár Subotica. — Telefon 134. 4873

Széna. Három vaggon elsőrendű anyagcséna eladó. Szorosik Márton fűszerkereskedő, Senta. 5047

Eladó műszerek. 12 db szövőszék hozzávaló teljes felszereléssel eladó Erdélyi Béla szövőmester-nél Senta, Koosovszka-utca 24. 5015

Adler írógép eladó. Lengyel. Sombor, Kralja Aleksandra-utca 18. 5043

Határmenti nagy községben, forgalmas uton, 50 év óta fennálló fűszer- és rövidáruüzlet teljes berendezéssel együtt elutazás miatt azonnal eladó. — Ugyanott egy hálószobabutor, egy eredeti Singer varrógép és két amerikai szőnyeg is. Bővebbet Baló Antal dohánytözsdejében. Bezdán. 5034

Jómenetelű közismert festék- és olajáru-üzlet teljes berendezéssel és áruval együtt más vállalkozás miatt kedvező áron eladó. Bővebbet Baló Antal dohánytözsdejében, Bezdán. 5035

Szénát eladok napi áron 150-170 métermázsát. Cim a kiadóban. 5028

Eladó Bleszák-telepen elsőrendű tégelából épült ház és hozzá egy üres telek. A telek külön is eladó. Cim a kiadóban. 5026

Masszív íróasztal, nagyon szép könyvszekrény, függőgöngy, könyvek, egyéb butorok költözés miatt jutányosan eladók. Cim a kiadóban. 4052

KÜLÖNFÉLE

Cséplőgéptulajdonosok! Mindenféle alkatrészek és műszaki cikkek: gépszűri, valamint gépolaj kgja 7.50 hengerolaj kgja 11, zsíradék kgja 6, benzín kgja 14 dinárért és felicbb kapható Földvári Béla Sr.-Bečei. Kérien árajánlatot 4160

»Agraria« gabona- és terményüzlet vesz és elad vetőmagokat, olajmagvakat és egyéb gazdasági terményeket. — Telefon: 1-20. Iroda: Petrogradska-utca 7. kenyérgyárral szemben. Raktár: Strossmayerova-utca 8. huspiac

Kottát, zenei könyvet gyorsan és pontosan szállít Erdély egyetlen speciális szaküzlete. Jegyezze fel címünket! **Mora-vez** zeneműkereskedés, Timisoara, Románia. — Jegyzék ingyen. 1733

A »Mészkenlé« használata a leghatásosabb szer a gyümölcsfákat és szőlőt pusztító férgek és rovarok ellen. Főraktár, Hercl (volt Wachmann) drogéria Subotica, Alexandrova-utca 1 3362

Bácska Bánát legnagyobb zeneműkereskedése ajánlja fővárosi modern mintára berendezett raktárát, mely az iskolai tanulmányoktól s komolyabb művektől a legújabb megjelenő dalok és táncul-donságokig kiterjed. Vidéki megrendeléseket a nap folyamán elintézi: árjegyzékkel készséggel szolgál. Vig Zsigmond Sándor zeneműkereskedése Subotica 4434

Donáth-féle üzlethelyiség, Horgos főuccáján, áruval és lakással átadó. Donáth Andor, Horgos 5015

Legízletesebb házikoszt kapható Eberhardt kávé-mérés és kiifözésében Subotica, Agina-utca 2 4963

Golyócsapágyjavítás! Fellegi József Novisad, Laze Kostića-utca 28. 4910

A nyárra a beltéren egy butorozott szoba kiadó. — Ugyanott házikoszt kapható. Cim a kiadóban. 5027

Biztos egzisztenciájú borbélyüzlet főtéren, tiszamenti községben, bérbé adó. Cim a kiadóban. 4951

Vatta, paplan és szabóvatta nagyban és kicsinyben. S. Kramer, Subotica, Csirkepiac. 4977

Fierst cukrászda Subotica, IV., Harambačičeva-ut. 23 a képezde mellett, szakmába vágó megrendeléseket pontosan házhoz szállít. Ugyanitt márványasztalok és ablakok eladók.

Bognárok és fakereskedők figyelmébe!
Nyirfa gömbrud kocsi-ruknak nagy mennyiségben kicsinyben és nagyban kapható
Veličković Dj. Gruja fakereskedőnél Beograd na Savi Hercegovacka ul. 17. Telefon 17-93. 4909

Egy külföldi cég megbízásából veszek minden mennyiségű

borkövet
a legmagasabb napi áron.
Mintázott ajánlatokat kér:
Trafikant Gábor
Subotica.

ELADÓ 4711
jókarban levő 6 üléses „OPEL” **LUXUSAUTÓ**
olcsó árban. Egy „Benz” teherautó 4 tonas kifogástalan állapotban olcsó áron. Megtekinthető
Gruja Dj. Veličković fakereskedőnél Beograd na Savi Tel. No 1793.

CSEREPKÁLYHÁK TŰZHELYEK (SPARHETOK)
átrakását, javítását és tisztítását
METEOR KÁLYHÁK beléles et, kikapasztást shamottal a legolcsóbb árban elvállalja
Takács Mihály cserépkályhás
Subotica, Rudics-utca 1. szám
Ugyanott olcsó új cserépkályhák eladók. 4282

Mielőtt vendéglőjét berendezné szállodáját, kávéházát, cukrászdáját **Goldner Testvérek** jég-szekrénygyárától Subotica, Jugovića ul. 20. **Készítünk** és legolcsóbb áron szállítunk komplett szálloda, kávéház, cukrászda és éttermi berendezéseket, jég-szekrényeket, sörkimerőkészülékeket, fagylaltgépeket, fagylaltapparátusokat és azokhoz szükséges alkatrészeket, rézcsapokat, különböző levegőszívattyúkat, autogénnel hegesztett levegőkazánokat és cincsöveket, gyáraknak, malomoknak részöntvényeket. **Vesztünk ócska és hulladékfémeket a legmagasabb napi áron. — Telefon 134.**